

บทที่ 2

กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการในต่างประเทศ

ในบทนี้เป็นการนำเสนอถึงกระบวนการฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ การฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาภายใต้กระบวนการที่เรียกว่า “Reorganization” การฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายของประเทศอังกฤษภายใต้กระบวนการ “Administration Order” และการฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ภายใต้กระบวนการ “Judicial Management”

การศึกษากระบวนการฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายของประเทศอื่น ๆ นอกจากเพื่อเป็นตัวอย่างของการฟื้นฟูกิจการภายใต้กฎหมายที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันของประเทศต่าง ๆ แล้ว ยังเป็นการศึกษาเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบถึงความแตกต่างและข้อดีข้อเสียของกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการในแต่ละประเทศ นอกจากนี้ในการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการของไทยตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลายนั้นได้อาศัยกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการในประเทศต่าง ๆ เหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดทำด้วย ดังนั้นการศึกษาระบบการฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายของประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมทำให้ทราบถึงที่มาของหลักเกณฑ์และกระบวนการของกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการของไทยได้ดียิ่งขึ้น

2.1 กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการในสหรัฐอเมริกา

ภายใต้ Chapter 11 แห่งบทบัญญัติของ Bankruptcy Code ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ United States Code การฟื้นฟูกิจการของสหรัฐอเมริกาอยู่ภายใต้กระบวนการที่เรียกว่า “Reorganization” โดยกระบวนการดังกล่าวจะใช้กับลูกหนี้ทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดา* ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด แต่ไม่

* ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นบุคคลธรรมดา มีรายได้ประจำจากเงินเดือน โดยมีหนี้ซึ่งเป็นหนี้ไม่มีประกันเป็นจำนวนน้อยกว่า 100,000 เหรียญสหรัฐและมีหนี้ซึ่งเป็นหนี้มีประกันเป็นจำนวนไม่เกินกว่า 350,000 เหรียญสหรัฐ ได้ยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการภายใต้ Chapter 11 ศาลมีอำนาจโอนคำขอของลูกหนี้ดังกล่าวเข้าสู่การจัดการทรัพย์สินภายใต้ Chapter 13 ดังนั้นการฟื้นฟูกิจการของบุคคลธรรมดาภายใต้ Chapter 11 นั้นศาลจะอนุญาตเฉพาะกรณีที่ลูกหนี้ดังกล่าวมีหนี้สินเกินกว่าจำนวนที่จะขอจัดการทรัพย์สินภายใต้ Chapter 13

รวมถึงธนาคาร สถาบันการเงิน และบริษัทประกันภัย ซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมายเฉพาะของแต่ละรัฐ นอกจากนี้กรณีที่ถูกหนี้เป็นนายหน้าค้าหลักทรัพย์ (stockbroker) และนายหน้าสินค้าเกษตรล่วงหน้า (commodity broker) แล้วลูกหนี้ไม่สามารถยื่นขอฟื้นฟูกิจการภายใต้ Chapter 11 นี้ได้¹ อย่างไรก็ตามในกรณีที่ลูกหนี้ดังกล่าวมีหนี้สินล้นพ้นตัวลูกหนี้สามารถยื่นคำขอภายใต้ Chapter 7 ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับชำระบัญชี (Liquidation) โดยใน Chapter 7 นี้ได้กำหนดวิธีการไว้โดยเฉพาะสำหรับลูกหนี้ที่เป็นนายหน้าค้าหลักทรัพย์ และนายหน้าสินค้าเกษตรล่วงหน้า

2.1.1. การเริ่มกระบวนการ

กระบวนการฟื้นฟูกิจการตาม Chapter 11 จะเริ่มจากการยื่นคำขอเพื่อฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ต่อศาล ทั้งนี้การยื่นคำขอดังกล่าวอาจเป็นการยื่นคำขอด้วยความสมัครใจ (Voluntary petition) ซึ่งเป็นการยื่นคำขอโดยลูกหนี้ หรืออาจเป็นการฟื้นฟูกิจการโดยไม่สมัครใจซึ่งเป็นการยื่นคำขอโดยเจ้าหนี้ (Involuntary petition) ก็ได้

การยื่นคำขอด้วยความสมัครใจ (Voluntary petition)

กรณีที่เป็นกรยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการด้วยความสมัครใจของลูกหนี้ เพื่อขอฟื้นฟูหรือปรับปรุงกิจการของตนที่กำลังประสบปัญหาในการดำเนินกิจการนั้น ลูกหนี้สามารถยื่นคำขอฟื้นฟูได้โดยอาศัยมติของคณะกรรมการ ทั้งนี้แม้ว่าลูกหนี้จะไม่ได้อยู่ในสถานะที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวก็ตาม ในกรณีที่มีการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการด้วยความสมัครใจของลูกหนี้ โดยทั่วไปแล้วศาลจะสั่งอนุญาตให้ใช้กระบวนการฟื้นฟูกิจการภายใต้ Chapter 11 ได้ทันที

ข้อตกลงใด ๆ ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ที่กำหนดห้ามลูกหนี้ใช้สิทธิยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการนั้น มีผลเป็นโมฆะโดยถือว่าเป็นข้อตกลงที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย²

การยื่นคำขอโดยไม่สมัครใจ (Involuntary petition)

การยื่นคำขอโดยไม่สมัครใจ หรือการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการโดยเจ้าหนี้ เป็นการบังคับให้ลูกหนี้ต้องฟื้นฟูกิจการ เพื่อให้ลูกหนี้จัดการปรับปรุงเกี่ยวกับกิจการของลูกหนี้อันทำให้ลูกหนี้สามารถชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ได้ตามสิทธิเรียกร้องที่เจ้าหนี้มีอยู่ อย่างไรก็ตามในกรณีดังกล่าวกฎหมายเปิดโอกาส

J. Goodman, “การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่ขาดสภาพคล่องและการบังคับคดีล้มละลาย,” บรรยาย ณ ห้องประชุมสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ, 5-6 พฤศจิกายน 2539.

¹ 11 U.S.C. S.109(d)

² Richard F. Broude, Reorganizations under Chapter 11 of the Bankruptcy Code, (U.S.A. : Law Journal Seminars Press, 1988) p.2-6.

ให้ลูกหนี้ยื่นคำให้การได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ในระหว่างเวลาดังกล่าวลูกหนี้ยังสามารถดำเนินธุรกิจของตนต่อไปได้ตามปกติ โดยสามารถใช้ จำหน่าย หรือนำมาซึ่งทรัพย์สินต่าง ๆ ได้เสมือนว่าคำขอโดยไม่สมัครใจนั้นไม่ได้ถูกเสนอต่อศาล ทั้งนี้เว้นแต่ศาลมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น³ อย่างไรก็ตาม เมื่อเจ้าหนี้ร้องขอศาลอาจมีคำสั่งแต่งตั้งผู้จัดการทรัพย์สินชั่วคราว (Interim trustee) ในระหว่างเวลาที่มีการพิจารณาคำขอก็ได้

ในการอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการอันเนื่องมาจากการยื่นคำขอโดยเจ้าหนี้นั้น ศาลอาจมีคำสั่งให้ลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการได้ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้⁴

(1) ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ที่ถึงกำหนดชำระได้ โดยในการพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ศาลจะพิจารณาข้อเท็จจริงในขณะที่มีการยื่นคำขอเท่านั้น และหนี้ที่ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้เหล่านั้นต้องไม่ใช่หนี้ที่ลูกหนี้มีข้อโต้แย้ง⁵ หรือ

(2) ในช่วง 120 วันก่อนยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการนั้น ได้มีการการยึดทรัพย์สินของลูกหนี้ทั้งหมดหรือมีการแต่งตั้งบุคคลเข้าควบคุมดูแลทรัพย์สินของลูกหนี้ดังกล่าว

อย่างไรก็ตามหากปรากฏว่าคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้นั้นไม่มีเหตุอันควรและศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอดังกล่าวในที่สุดแล้ว เจ้าหนี้ผู้ยื่นคำร้องขอจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการต่าง ๆ และในกรณีที่เจ้าหนี้ยื่นคำร้องขอโดยไม่สุจริตแล้วเจ้าหนี้นี้ดังกล่าวต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการยื่นคำร้องดังกล่าว⁶ ทั้งนี้เนื่องจากการยื่นคำร้องขอโดยเจ้าหนี้นี้ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือในทางการค้า และการดำเนินธุรกิจของลูกหนี้มากกว่าการยื่นคำขอโดยลูกหนี้เอง

นอกจากการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการโดยตรงแล้ว การฟื้นฟูกิจการตาม Chapter 11 อาจเกิดจากการยื่นคำขอชำระบัญชีลูกหนี้ภายใต้ Chapter 7 แล้วต่อมาผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ เจ้าหนี้ หรือลูกหนี้ ร้องขอต่อศาลเพื่อเปลี่ยนจากกระบวนการภายใต้ Chapter 7 มาสู่การฟื้นฟูกิจการภายใต้ Chapter 11 ซึ่งหากศาลเห็นว่าการฟื้นฟูกิจการภายใต้ Chapter 11 เกิดประโยชน์ต่อเจ้าหนี้และลูกหนี้มากกว่าแล้ว ศาลก็จะมีคำสั่งอนุญาตให้ลูกหนี้เข้าสู่การฟื้นฟูกิจการ⁷

³ 11 U.S.C. S.303(f)

⁴ 11 U.S.C. S.303(h)

⁵ Richard F. Broude, Reorganizations under Chapter 11 of the Bankruptcy Code, p.2-16.

⁶ 11 U.S.C. S.303(i)

⁷ 11 U.S.C. S.305(a)(1) and S.706(d)

2.1.2. ผลของการยื่นคำขอ

การยื่นคำขอภายใต้ Bankruptcy Code ซึ่งรวมถึงการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการนั้นจะก่อให้เกิดกองทรัพย์สิน (property of estate) และเกิดการพักหรือระงับการชำระหนี้ (Automatic Stay) ขึ้น

กองทรัพย์สิน (property of estate)

ผลจากการยื่นคำขอภายใต้ Bankruptcy Code จะทำให้เกิดกองทรัพย์สินแยกต่างหากจากตัวลูกหนี้ โดยกรณีที่เป็นกรณียื่นคำขอฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้ผู้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการ (debtor in possession) หรือ trustee* จะทำหน้าที่เป็นผู้แทนของกองทรัพย์สินดังกล่าว กองทรัพย์สินและผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทรัพย์สินนี้จะมีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการ** และการชำระหนี้ให้แก่บรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลาย⁸ โดยทั่วไปแล้วทรัพย์สินที่ลูกหนี้มีอยู่ในเวลาที่มีการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการ รวมถึงผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากทรัพย์สินดังกล่าวจะตกเป็นทรัพย์สินในกองทรัพย์สินทั้งสิ้น

การพักหรือระงับการชำระหนี้ (Automatic Stay)

เมื่อมีการยื่นคำขอภายใต้ Bankruptcy Code แล้ว การป้องกันลูกหนี้จากการรวบรวมทรัพย์สินของบรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลายเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ก็เช่นกันเมื่อมีการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการไม่ว่าจะเป็นการยื่นคำขอโดยลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ก็ตาม มีผลให้เกิดการพัก

* การแต่งตั้ง trustee ภายใต้ Chapter 11 จะเกิดขึ้นเฉพาะในกรณีที่ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า การแต่งตั้ง trustee จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น และกองทรัพย์สิน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วศาลจะสั่งให้ตั้ง trustee เมื่อการจัดการกิจการของลูกหนี้นั้นเป็นไปโดยทุจริต ไม่ซื่อสัตย์ หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น โดยผู้มีอำนาจในการแต่งตั้ง trustee ก็คือ United States Trustees ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในคดีล้มละลายอย่างมากเนื่องจากเป็นผู้จัดการเกี่ยวกับงานด้านธุรการหรือการจัดการทั่วไปแทนศาล เพื่อให้ศาลทำหน้าที่ในการวินิจฉัยข้อกฎหมายได้อย่างเต็มที่ สำหรับผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็น trustee จะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการฟื้นฟูกิจการ และจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ United States Trustees อย่างไรก็ตาม United States Trustees ไม่สามารถทำหน้าที่เป็น trustee ได้

Ned W. Waxman, "Bankruptcy", *Gilbert Law Summaries*, (U.S.A : HBJ, 1992), Second Edition, p.40-42.

** กรณีที่เป็นกรณียื่นคำขอชำระบัญชีภายใต้ Chapter 7 นั้น trustee จะทำหน้าที่เป็นผู้รวบรวมทรัพย์สินเข้าสู่กองทรัพย์สินเพื่อขายแล้วนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่บรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลาย

⁸ 11 U.S.C. S.541(a) and S.1107(a)

หรือระงับการชำระหนี้ หรือเกิดสภาวะที่เรียกว่า “Automatic Stay” ขึ้น ซึ่งเป็นสภาวะที่มีผลเป็นการหยุดการกระทำต่าง ๆ ในทางกฎหมายที่จะกระทำต่อลูกหนี้และทรัพย์สินของลูกหนี้โดยทันทีในช่วงเวลาหนึ่งเพื่อให้เวลาแก่ ลูกหนี้ในการเตรียมแผนฟื้นฟูกิจการ หรือเพื่อให้เวลาลูกหนี้ในการเสนอคำให้การโต้แย้งข้อกล่าวหาของเจ้าหนี้ อีกทั้งเพื่อให้บรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลายได้เข้าสู่กระบวนการชำระหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการ⁹

Automatic Stay จะมีผลระงับการเริ่มต้นหรือดำเนินการใด ๆ ทางกฎหมายทั้งที่มีอยู่แล้วและที่จะมีขึ้นต่อไป ของผู้ทรงสิทธิใด ๆ ที่มีต่อลูกหนี้ ซึ่งเกิดขึ้นก่อนการยื่นคำขอ โดยกำหนดข้อห้ามในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้¹⁰

- (1) การยื่นฟ้อง หรือดำเนินการกระบวนการพิจารณาคดีต่อลูกหนี้รวมถึงการดำเนินการใด ๆ ทางศาล ซึ่งเกิดขึ้นก่อนการเข้าสู่การฟื้นฟูกิจการ
- (2) การบังคับตามสิทธิที่มีต่อลูกหนี้หรือกองทรัพย์สิน หรือการบังคับตามคำพิพากษาที่ได้มาก่อนการเข้าสู่การฟื้นฟูกิจการ
- (3) การกระทำใด ๆ ที่เป็นการได้มาซึ่งกองทรัพย์สิน หรือทรัพย์สินจากกองทรัพย์สิน รวมถึงการใช้อำนาจควบคุมเหนือกองทรัพย์สิน
- (4) การสร้างหรือการทำให้สมบูรณ์ซึ่งภาระผูกพัน การบังคับตามสิทธิยึดเหนี่ยวที่มีต่อกองทรัพย์สิน
- (5) การสร้าง การทำให้สมบูรณ์ หรือการบังคับต่อทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ได้ยึดถือไว้เป็นประกันสิทธิเรียกร้อง ซึ่งเกิดขึ้นก่อนการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการ
- (6) การทำการใด ๆ เพื่อรวบรวม เพื่อให้ได้มา หรือเพื่อให้ได้รับการชดใช้ ตามสิทธิเรียกร้องที่มีต่อลูกหนี้ก่อนเข้าสู่การฟื้นฟูกิจการ
- (7) การหักกลบลบหนี้ ส
- (8) การเริ่มคดี หรือดำเนินการในทางภาษีต่อลูกหนี้

Automatic Stay จะเกิดขึ้นทันทีในวันที่มีการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการ การกระทำใด ๆ ที่ฝ่าฝืนต่อข้อห้ามดังกล่าวจะมีผลเป็นโมฆะ

ข้อห้ามตาม Automatic Stay นี้จะคุ้มครองแต่เฉพาะลูกหนี้ ทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือกองทรัพย์สินเท่านั้น แต่ไม่คุ้มครองการดำเนินการใด ๆ ต่อบุคคลที่สามหรือทรัพย์สินของบุคคลที่สาม

⁹ David G. Epstein, Debtor-Creditor Law in a Nutshell, (U.S.A. : West publishing, 1991) p.161.

¹⁰ 11 U.S.C. S.362(a)

เช่น ผู้ค้าประกันลูกหนี้ อย่างไรก็ตามศาลมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อคุ้มครองบุคคลที่สามหรือทรัพย์สินของบุคคลที่สามได้¹¹ แต่การคุ้มครองดังกล่าวจะมีผลเมื่อศาลมีคำสั่งเท่านั้นไม่ได้มีผลโดยอัตโนมัติดังเช่นกรณีของ Automatic Stay¹²

การสิ้นสุดของ Automatic Stay

โดยปกติแล้ว Automatic Stay จะมีอยู่นานกว่าศาลจะมีคำสั่งยกคำร้องขอฟื้นฟูกิจการหรือมีคำสั่งปิดคดี หรือลูกหนี้ได้รับการปลดปล่อยหนี้ และสำหรับกรณีที่เป็นการระงับการกระทำใด ๆ ที่จะกระทำกับกองทรัพย์สิน Automatic Stay จะมีอยู่นานกระทั่งทรัพย์สินดังกล่าวไม่ได้เป็นทรัพย์สินของกองทรัพย์สิน¹³

การขอปลดปล่อยจาก Automatic Stay

ผู้มีส่วนได้เสียอาจร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิก เพิกถอน เปลี่ยนแปลง หรือกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เกี่ยวกับ Automatic Stay ได้ ซึ่งการที่ศาลจะมีคำสั่งใด ๆ เพื่อปลดปล่อยผู้มีส่วนได้เสียจาก Automatic Stay นั้น ศาลจะพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ว่าลูกหนี้ไม่ได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินและทรัพย์สินดังกล่าวไม่เป็นสาระสำคัญในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ หรือกรณีที่ปรากฏว่าผลประโยชน์เหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ผู้มีส่วนได้เสียยึดถือไว้เพื่อเป็นหลักประกันนั้น ไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอ (Adequate protection)¹⁴

ผลประโยชน์ของเจ้าหนี้ที่จะได้รับความคุ้มครองในที่นี้หมายถึงการคุ้มครองผลประโยชน์ในทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของเจ้าหนี้เท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าคุ้มครองสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้มีประกัน¹⁵

การให้ความคุ้มครองอย่างเพียงพอ ได้แก่ การชดเชยการขาดผลประโยชน์ที่เจ้าหนี้ผู้ยึดถือหลักประกันนั้นควรจะได้รับจากทรัพย์สินนั้นหากไม่มี Automatic Stay ซึ่งอาจทำโดย¹⁶

¹¹ 11 U.S.C. S.105

¹² David G. Epstein, Debtor-Creditor Law in a Nutshell, p.165.

¹³ 11 U.S.C. S.362 (c)

¹⁴ 11 U.S.C. S.362 (d)

¹⁵ David G. Epstein, Debtor-Creditor Law in a Nutshell, p.167.

¹⁶ 11 U.S.C. S.361

- (1) การชำระหรือการผ่อนชำระเงินสดให้แก่เจ้าหนี้มีประกันดังกล่าว หรือ
- (2) การให้สิทธิยึดหน่วงเหนือทรัพย์สินอื่น รวมถึงการให้สิทธิที่มีค่าเท่าเทียมกับผลประโยชน์ของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้น หรือ
- (3) การให้ความคุ้มครองโดยวิธีอื่นใดซึ่งทำให้เจ้าหนี้ดังกล่าวไม่มีข้อสงสัยในเรื่องความเท่าเทียมของมูลค่าของผลประโยชน์ในหลักประกัน

อย่างไรก็ตามในกรณีที่มีส่วนได้เสียพิสูจน์ได้ว่าไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอ การชดเชยส่วนที่ขาดไปนั้นอาจทำได้โดยการกำหนดให้ผลประโยชน์ในส่วนที่ขาดไปนั้นเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหาร (Administrative expense) ซึ่งเป็นสิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิ¹⁷

2.1.3. การพิสูจน์หนี้หรือผลประโยชน์

เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงและมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูกิจการ หรือมีสิทธิได้รับการชำระหนี้จากแผนฟื้นฟูกิจการนั้นจะต้องเป็นเจ้าหนี้ที่สิทธิเรียกร้องของตนได้รับอนุญาตเท่านั้น ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าหนี้ที่ต้องพิสูจน์สิทธิเรียกร้องของตนให้เป็นที่ยอมรับ อย่างไรก็ตาม หากเจ้าหนี้ดังกล่าวได้ยื่นพิสูจน์สิทธิเรียกร้องภายในกำหนดเวลา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่มีรายชื่อปรากฏอยู่ในบัญชีรายชื่อเจ้าหนี้ที่ลูกหนี้เสนอต่อศาลแล้ว ก็ถือว่าสิทธิเรียกร้องดังกล่าวได้รับอนุญาตแล้ว ทั้งนี้เว้นแต่ผู้มีส่วนได้เสียหรือเจ้าหนี้คนอื่น ๆ ได้คัดค้านสิทธิเรียกร้องของหนี้ดังกล่าว¹⁸

สิทธิเรียกร้องใดที่มีข้อโต้แย้ง ศาลมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและกำหนดจำนวนของสิทธิเรียกร้องดังกล่าว

สำหรับบุคคลที่ต้องรับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ หรือรับผิดชอบเองเดียวกับลูกหนี้อาจยื่นเพื่อขอพิสูจน์หนี้ที่ตนอาจต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ได้ในกรณีที่เจ้าหนี้ไม่ได้ยื่นพิสูจน์หนี้ไว้¹⁹

¹⁷ 11 U.S.C. S.507(b)

¹⁸ 11 U.S.C. S.502 (a)

¹⁹ 11 U.S.C. S.501

2.1.4. แผนฟื้นฟูกิจการ

ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นผู้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้อาจยื่นแผนฟื้นฟูกิจการไปพร้อมกับคำร้องขอดังกล่าว หรืออาจยื่นภายใน 120 วันนับแต่วันที่ศาลอนุญาตให้ลูกหนี้ฟื้นฟูกิจการก็ได้ และในกรณีที่เจ้าหนี้เป็นผู้เสนอคำขอฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้ก็ยังมีสิทธิที่จะเสนอแผนการฟื้นฟูกิจการได้ก่อนภายใน 120 วันนับแต่วันที่ศาลอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วลูกหนี้ไม่เสนอแผนฟื้นฟูกิจการ หรือในกรณีที่ลูกหนี้ได้เสนอแผนฟื้นฟูกิจการภายในกำหนดเวลาแล้วแต่แผนดังกล่าวนั้นไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มของผู้เกี่ยวข้องและกลุ่มของเจ้าหนี้ต่าง ๆ ภายใน 180 วันนับแต่วันที่ศาลอนุญาตให้ลูกหนี้ฟื้นฟูกิจการแล้ว เจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิเสนอแผนฟื้นฟูกิจการได้²⁰ อย่างไรก็ตาม ศาลมีอำนาจในการกำหนดระยะเวลาการเสนอหรือการขอความเห็นชอบในแผนฟื้นฟูกิจการไว้เป็นอย่างอื่นได้

ข้อสังเกตประการหนึ่งของการฟื้นฟูกิจการภายใต้ Chapter 11 นี้ก็คือ ไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการเสนอแผนฟื้นฟูกิจการไว้ สำหรับระยะเวลา 120 วันที่กำหนดให้ลูกหนี้ต้องเสนอแผนฟื้นฟูกิจการนั้น เป็นแต่เพียงช่วงเวลาที่ทำให้สิทธิลูกหนี้ในการเสนอแผนฟื้นฟูกิจการก่อนเจ้าหนี้ หรือผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ เท่านั้น นอกจากนี้ศาลยังมีอำนาจที่จะสั่งขยายระยะเวลาเสนอแผนออกไปได้โดยไม่ถูกจำกัดตามกฎหมาย ซึ่งในทางปฏิบัติลูกหนี้มักจะขอขยายระยะเวลาสำหรับการเสนอแผนฟื้นฟูกิจการ²¹

แผนฟื้นฟูกิจการอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้²²

- (1) ระบุลำดับชั้นของสิทธิเรียกร้องต่าง ๆ
- (2) ระบุเกี่ยวกับสิทธิเรียกร้อง หรือผลประโยชน์ที่ไม่ถูกกระทบจากแผนฟื้นฟูกิจการ
- (3) ระบุวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนและถูกต้องต่อสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่ได้รับผลกระทบจากแผนฟื้นฟูกิจการ
- (4) กำหนดวิธีปฏิบัติที่เหมือนกันสำหรับสิทธิเรียกร้องและผลประโยชน์ที่อยู่ในลำดับชั้นเดียวกัน การปฏิบัติต่อสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ใดในลักษณะที่ต่อแยกกว่าจะทำได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากผู้ทรงสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์นั้น ๆ
- (5) กำหนดวิธีปฏิบัติหรือมาตรการเพื่อให้ผู้ทรงสิทธิเรียกร้องหรือเจ้าของผลประโยชน์ต่าง ๆ เข้าใจและยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ

²⁰ 11 U.S.C. S.1121 (a), (b), (c)

²¹ A. Jay Cristol, “การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่ขาดสภาพคล่องและการบังคับคดีล้มละลาย,” บรรยาย ณ ห้องประชุมสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ, 5-6 พฤศจิกายน 2539.

²² 11 U.S.C. S.1123

(6) ห้ามไม่ให้ลูกหนี้ออกหุ้นชนิดไม่มีสิทธิออกเสียงให้แก่เจ้าหนี้

(7) ข้อกำหนดต่าง ๆ ในแผนฟื้นฟูกิจการรวมถึงการแต่งตั้งและคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาทำหน้าที่ต่าง ๆ ในแผนนั้นจะต้องสอดคล้องกับผลประโยชน์ของเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสีย และต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

รายการดังกล่าวข้างต้นเป็นรายการที่ต้องมีในแผนฟื้นฟูกิจการ ซึ่งหากแผนฟื้นฟูกิจการมีรายการไม่ครบตามที่กำหนดไว้ก็จะมีผลในเรื่องการยืนยันแผนฟื้นฟูกิจการโดยศาล เนื่องจากศาลจะไม่ยืนยันแผนที่มีรายการไม่ครบ

2.1.5. สิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่ถูกระทบกระเทือนจากการฟื้นฟูกิจการ

หากแผนฟื้นฟูกิจการกำหนดให้สิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ใดไม่ได้รับชำระหนี้เต็มตามจำนวนสิทธิที่มีอยู่ สิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ดังกล่าวจะถูกพิจารณาว่าเป็นสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่ถูกระทบกระเทือน ซึ่งบุคคลที่สิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ของตนถูกระทบกระเทือนจากแผนฟื้นฟูกิจการนั้นอาจเป็นได้ทั้งเจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้นหรือผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ซึ่งหากมีกรณีดังกล่าว แผนฟื้นฟูกิจการจะต้องระบุให้ชัดเจนว่าสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ใดบ้างที่จะถูกระทบ และรวมถึงการปฏิบัติหรือมาตรการที่เสนอเพื่อชดเชยต่อสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ดังกล่าว ผู้ทรงสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่ถูกระทบกระเทือนจะมีสิทธิเข้าร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนฟื้นฟูกิจการด้วย

อย่างไรก็ตาม ในกรณีดังต่อไปนี้ไม่ถือว่าสิทธิเรียกร้องถูกระทบกระเทือนจากแผนฟื้นฟูกิจการ²³

* การห้ามออกหุ้นที่ไม่มีสิทธิออกเสียงนี้เป็นบทบัญญัติที่สืบเนื่องมาจาก Chapter X ของ Bankruptcy Act 1976 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองผู้ถือหุ้นรายย่อย อย่างไรก็ตาม มีความเห็นว่าข้อกำหนดดังกล่าวนี้ไม่มีเหตุผลและทันสมัยแล้วที่จะนำมาใช้กับ Chapter 11 ทั้งนี้เนื่องจากใน Chapter 11 มีข้อกำหนดในเรื่องของการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับลูกหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ อย่างไรก็ตาม มีผู้เห็นว่าข้อกำหนดดังกล่าวหากจะนำมาใช้โดยการตีความอย่างแคบแล้ว ลูกหนี้นี้อาจออกหุ้นที่ไม่มีสิทธิออกเสียงได้ในลักษณะที่เป็นการออกหุ้นบุริมสิทธิและจำกัดการออกเสียงไว้เฉพาะบางเรื่องเท่านั้น

Richard F. Broude, Reorganizations under Chapter 11 of the Bankruptcy Code, p.9-28.

²³ 11 U.S.C. S.1124

(1) แผนฟื้นฟูกิจการไม่ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสีย โดยแผนฟื้นฟูกิจการได้เสนอให้มีการจ่ายเงินแก่เจ้าหนี้มีประกันตามข้อตกลงหรือสิทธิเรียกร้องเดิมหรือกรณีที่แผนกำหนดให้มีการชำระหนี้แก่คู่สัญญาของลูกค้าโดยที่ยังไม่ได้มีการผิหนดหรือฝ่าฝืนข้อตกลงตามสัญญา เป็นต้น

(2) มีการเยียวยาเพื่อให้กลับคืนสู่สถานะเดิม ซึ่งได้แก่ กรณีที่ลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิหนดตามสัญญา แล้วแผนฟื้นฟูกิจการได้มีการชดเชยหรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้คู่สัญญากลับคืนสู่ภาวะเดิม

(3) มีการชำระหนี้ด้วยเงินสดให้เจ้าหนี้ดังกล่าวเท่ากับจำนวนเงินที่ได้รับอนุญาตให้ชำระหนี้ตามแผน หรือเท่ากับจำนวนที่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิมีสิทธิได้รับตามที่กำหนดไว้กรณีที่มีการเลิกกิจการ ทั้งนี้การชำระหนี้ด้วยเงินสดในกรณีดังกล่าวจะต้องไม่ช้ากว่าวันที่แผนฟื้นฟูกิจการมีผลใช้บังคับ

สำหรับสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีหลักประกันนั้น หากว่าได้รับชำระหนี้เป็นเงินสดเต็มตามจำนวนสิทธิเรียกร้องแล้วก็ย่อมถือว่าไม่ใช่สิทธิเรียกร้องที่ถูกกระทบ

2.1.6. ลำดับชั้นของเจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสีย

ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีส่วนในการฟื้นฟูกิจการนั้นได้แก่ เจ้าหนี้ ซึ่งได้แก่เจ้าหนี้มีประกันและเจ้าหนี้ไม่มีประกัน รวมถึงผู้ถือหุ้นหรือผู้ถือประโยชน์ในตราสารทุน(the holders of equity interest) โดยในการฟื้นฟูกิจการจะมีการจัดกลุ่มของบุคคลดังกล่าวไว้ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มของผู้เกี่ยวข้องกลุ่มใดได้รับผลกระทบหรือไม่อย่างไร นอกจากนี้การติดต่อกับกลุ่มดังกล่าวย่อมเป็นการสะดวกมากกว่าการติดต่อกับเจ้าหนี้หรือผู้ถือหุ้นแต่ละราย

การจัดกลุ่มของผู้เกี่ยวข้องคือการแบ่งชั้นของผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวนั่นเอง การแบ่งชั้นของเจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสียเป็นสาระสำคัญที่กำหนดให้ต้องมีในแผนฟื้นฟูกิจการ แนวคิดในเรื่องของการแบ่งชั้นนี้ทำให้ปรัชญาในเรื่องหลักเสียงข้างมากการในยอมรับแผนมีความเป็นไปได้²⁴

โดยในการแบ่งชั้นของผู้เกี่ยวข้องนี้จะต้องกำหนดให้สิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่อยู่ในชั้นเดียวกันจะต้องมีสาระสำคัญเหมือนกัน (substantially similar) อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรและมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการ ศาลมีอำนาจอนุญาตให้มีการแยกชั้นของสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีหลักประกันให้อยู่คนละชั้นได้ตามที่เห็นสมควร²⁵

²⁴ Richard F. Broude, Reorganizations under Chapter 11 of the Bankruptcy Code, p.9-5.

²⁵ 11 U.S.C. S.1122

เราจะเห็นได้ว่ากฎหมายกำหนดแต่เพียงว่าสิทธิเรียกร้องที่อยู่ในชั้นเดียวกันจะต้องมีสาระสำคัญเหมือนกัน แต่กฎหมายไม่ได้กำหนดให้สิทธิเรียกร้องที่มีสาระสำคัญเหมือนกันจะต้องถูกจัดให้อยู่ในลำดับชั้นเดียวกันเสมอไป²⁶

การแบ่งชั้นของเจ้าหนี้มีประกัน

ในการพิจารณาเรื่องของสาระสำคัญที่เหมือนกันนั้นสำหรับเจ้าหนี้มีประกันนั้น มีหลักดังนี้²⁷

- (1) เจ้าหนี้ที่อยู่ในระดับเท่ากัน และมีสิทธิเรียกร้องต่อทรัพย์สินอย่างเดียวกัน จะถูกกำหนดให้อยู่ในชั้นเดียวกัน
- (2) เจ้าหนี้ที่มีลำดับการชำระหนี้ที่ต่างกัน หรือมีสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินต่างกันจะถูกกำหนดให้อยู่ต่างชั้นกัน

การแบ่งชั้นของเจ้าหนี้ไม่มีประกัน

การแบ่งชั้นของเจ้าหนี้ไม่มีประกันนั้นจะมีปัญหาและความยุ่งยากมากกว่าเจ้าหนี้มีประกัน ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลที่ว่า สิทธิเรียกร้องที่ไม่มีประกัน (ยกเว้นกรณีของหนี้ด้อยสิทธิ) นั้น จะมีสิทธิตามกฎหมายต่อลูกหนี้หรือทรัพย์สินของลูกหนี้เหมือนกัน ดังนั้นจึงไม่มีเหตุผลที่จะปฏิบัติต่อสิทธิเรียกร้องดังกล่าวแตกต่างกัน²⁸ อย่างไรก็ตามกฎหมายไม่ได้กำหนดว่าสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีประกันจะต้องกำหนดไว้ในชั้นเดียวกัน โดยทั่วไปแล้วการแบ่งชั้นของเจ้าหนี้ไม่มีประกันนี้ศาลจะอนุญาตให้ทำได้ในกรณีที่มีการแบ่งชั้นนั้นเหมาะสมและอยู่บนพื้นฐานของการจัดการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของบรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลาย

แผนฟื้นฟูกิจการที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้นั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียในแต่ละชั้น ทั้งนี้คะแนนเสียงที่จะถือว่าได้รับความเห็นชอบจากชั้นนั้น ๆ จะต้องประกอบด้วยจำนวนของสมาชิกในชั้นซึ่งมีจำนวนเกินกว่าครึ่งหนึ่ง และมีจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนหนี้ในชั้นดังกล่าว²⁹ กรณีที่มติของเจ้าหนี้ในชั้นใดเป็นมติให้ความเห็นชอบใน

²⁶ Richard F. Broude, Reorganizations under Chapter 11 of the Bankruptcy Code, p.9-6.

²⁷ Richard F. Broude, Reorganizations under Chapter 11 of the Bankruptcy Code, p.9-7.

²⁸ Ibid., 9-9.

²⁹ 11 U.S.C. S.1126 (c), (d)

แผนฟื้นฟูฟื้นฟูแล้ว สมาชิกทุกคนในชั้นจะต้องผูกพันตามมติดังกล่าวด้วย แม้ว่าสมาชิกดังกล่าว จะไม่ให้ความเห็นชอบในแผนนั้นก็ตาม

กรณีที่แผนฟื้นฟูฟื้นฟูไม่ได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียทุกชั้น หาก เจ้าหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากแผนฟื้นฟูฟื้นฟูอย่างน้อย 1 ชั้นให้ความเห็นชอบในแผนแล้ว ศาลมี อำนาจยืนยันแผนฟื้นฟูฟื้นฟูนั้นได้³⁰

ชั้นของเจ้าหนี้หรือผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในการยอมรับหรือคัดค้านแผนฟื้นฟูฟื้นฟู นั้น จะต้องเป็นชั้นที่ได้รับผลกระทบจากการแผนดังกล่าว ในกรณีที่ชั้นของเจ้าหนี้หรือผู้ถือหุ้นไม่ได้รับ ผลกระทบจากแผนฟื้นฟูฟื้นฟูแล้ว ย่อมถือว่าสมาชิกในชั้นนั้น ๆ ให้ความเห็นชอบหรือยอมรับแผนฟื้นฟู ฟื้นฟู

อย่างไรก็ตาม มีสิทธิเรียกร้องบางประเภทที่มีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อน ดังนั้นผู้ทรงสิทธิ เรียกร้องดังกล่าวจึงไม่ต้องถูกแบ่งชั้นและไม่ต้องมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในแผนฟื้นฟูฟื้นฟู สิทธิเรียกร้องดังกล่าวนั้นได้แก่³¹

(1) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร การจัดการต่างๆ ตามจำนวนที่จ่ายไปจริงและจำเป็น เพื่อ เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการรักษาทรัพย์สินของลูกหนี้ นอกจากนี้ยังรวมถึงค่าชดเชยและค่าใช้จ่ายตามที่ศาล กำหนดไว้ อันได้แก่ ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายในการจ้างมืออาชีพมาบริหาร

(2) สิทธิเรียกร้องที่เกิดขึ้นในระหว่างการยื่นคำขอโดยไม่สมัครใจ จนถึงเวลาที่ศาลมีคำ สั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูฟื้นฟู

(3) หนี้ภาษีอากร

ในการแบ่งชั้นของเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียนั้น สิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ในชั้นเดียว กันจะต้องได้รับการปฏิบัติเหมือนกัน³² อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าผลประโยชน์หรือสิทธิเรียก ร้องที่เหมือนกันจะต้องจัดอยู่ในชั้นเดียวกันเสมอไป ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้เสนอแผนที่จะต้องพิจารณา ถึงความเหมาะสม ความเป็นธรรม และความพึงพอใจของเจ้าหนี้ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ในการจัด ชั้นดังกล่าวด้วย

การแบ่งชั้นของเจ้าหนี้ผู้มีส่วนได้เสียตาม Chapter 11 นี้ มักจะประกอบด้วยชั้นของเจ้า หนี้และผู้มีส่วนได้เสียอย่างน้อย 4 ชั้นคือ สิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิ สิทธิเรียกร้องที่มีประกัน สิทธิเรียก ร้องที่ไม่มีประกัน และผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ถือหุ้น

³⁰ 11 U.S.C. S.1129 (10)

³¹ 11 U.S.C. S.1129 (a)(9) (A), (C)

³² 11 U.S.C. S.1122 (a)

2.1.7. คณะกรรมการเจ้าหนี้

คณะกรรมการเจ้าหนี้จะถูกตั้งขึ้นภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการ การตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นตัวแทนของเจ้าหนี้ไม่มีประกันในการดูแลรักษาผลประโยชน์ของเจ้าหนี้ และเพื่อความสะดวกของลูกหนี้ในการติดต่อเจรจาหรือขอความเห็นชอบใด ๆ

หลังจากที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการ The United States Trustee จะเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้สำหรับเจ้าหนี้ไม่มีประกัน โดยแต่งตั้งจากตัวแทนของเจ้าหนี้ที่เข้าร่วมกันยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการหากตัวแทนของเจ้าหนี้ดังกล่าวได้ถูกแต่งตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการและบุคคลดังกล่าวเป็นตัวแทนของสิทธิเรียกร้องที่ต่างกัน หรืออาจแต่งตั้งจากเจ้าหนี้รายใหญ่ 7 ลำดับแรกที่ปรากฏอยู่ในบัญชีรายชื่อเจ้าหนี้รายใหญ่จำนวน 20 รายที่ลูกหนี้ระบุมาในคำขอฟื้นฟูกิจการ³³

สำหรับเจ้าหนี้มีประกันนั้น การแต่งตั้งคณะกรรมการสำหรับเจ้าหนี้มีประกัน ศาลถือว่าเป็นสิ่งต้องห้าม เนื่องจากกฎหมายไม่ได้กล่าวถึงคณะกรรมการของเจ้าหนี้มีประกัน³⁴

คณะกรรมการเจ้าหนี้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้³⁵

(1) ให้คำแนะนำและให้ความเห็นชอบแก่ลูกหนี้หรือผู้จัดการทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของลูกหนี้ โดยมีการกำหนดให้ข้อเสนอใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของลูกหนี้ที่เสนอต่อศาลนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเจ้าหนี้ก่อนเสมอ

(2) สอดส่องดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของลูกหนี้ ตลอดจนสินทรัพย์และหนี้สิน สถานะทางการเงิน และการดำเนินกิจการของลูกหนี้ หน้าที่ในเรื่องนี้สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะกรณีที่ไม่มี การตั้งผู้จัดการทรัพย์สินหรือผู้ตรวจสอบ

(3) ให้คำปรึกษาและมีส่วนร่วมในการวางแผนฟื้นฟูกิจการ ไม่ว่าจะเป็นการเสนอแผนโดยลูกหนี้หรือผู้จัดการทรัพย์สิน ในการทำหน้าที่ดังกล่าวคณะกรรมการเจ้าหนี้อาจตั้งกรรมการย่อยเพื่อทำหน้าที่แทนก็ได้

(4) ร้องขอต่อศาลให้ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการตาม Chapter 11 และขอให้ศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการชำระบัญชีตาม Chapter 7

³³ 11 U.S.C. S.1102

³⁴ Richard F. Broude, Reorganizations under Chapter 11 of the Bankruptcy Code, p.3-6.

³⁵ 11 U.S.C. S.1103

- (5) ร้องขอต่อศาลให้แต่งตั้งผู้จัดการทรัพย์สิน หรือผู้ตรวจสอบ เพื่อควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของลูกหนี้
- (6) จ้างบุคคลผู้มีวิชาชีพต่าง ๆ เช่น ทนายความ นักบัญชี เพื่อเข้ามาช่วยเหลือในการทำงานของคณะกรรมการเจ้าหนี้
- (7) กระทำการใด ๆ เพื่อผลประโยชน์ของเจ้าหนี้ทั้งหลาย

นอกจากนี้คณะกรรมการเจ้าหนี้ยังมีบทบาทสำคัญในการเจรจาแผนฟื้นฟูกิจการ เนื่องจากมีอำนาจในการเจรจาต่อรองกับลูกหนี้ได้มากกว่าการเจรจาโดยเจ้าหนี้แต่ละราย³⁶

2.1.8. การยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ

แผนฟื้นฟูกิจการที่จะถือว่าได้รับการยอมรับจากเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียในชั้นใดนั้น จะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในแต่ละชั้น และต้องมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนหนี้ในชั้นนั้น³⁷ ในการนับคะแนนเสียงไม่ได้นับจากคะแนนเสียงทั้งหมดแต่จะนับจากจำนวนของสมาชิกในชั้นที่มาประชุมและออกเสียงเท่านั้นและสำหรับชั้นของสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่ไม่ได้รับผลกระทบนั้นจะถูกถือว่ายอมรับแผน³⁸ อย่างไรก็ตามหากแผนฟื้นฟูกิจการกำหนดให้ผู้ทรงสิทธิเรียกร้องหรือเจ้าของผลประโยชน์ในกลุ่มใดได้รับสิทธิภายใต้แผนไม่เป็นไปตามสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่มีอยู่แล้ว จะถือว่าชั้นของสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์นั้นไม่ให้การยอมรับแผน³⁹

เมื่อได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสียแล้ว แผนฟื้นฟูกิจการจะต้องได้รับการยืนยันจากศาลด้วย⁴⁰ การยืนยันของศาลมีผลทำให้แผนฟื้นฟูกิจการผูกพันเจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสียทุกคน ข้อโต้แย้งใด ๆ ที่มีอยู่ก่อนการยืนยันแผนก็จะถูกลบลงไปด้วยคำสั่งยืนยันแผนของศาล นอกจากนี้คำสั่งยืนยันแผนยังส่งผลเป็นการปลดหนี้ของลูกหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันยืนยันแผน สิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นก่อนวันยืนยันแผนจะสิ้นสุดลงและถูกแทนด้วยสิทธิเรียกร้องและผลประโยชน์ที่

³⁶ Richard F. Broude, Reorganizations under Chapter 11 of the Bankruptcy Code, p.3-4.2.

³⁷ 11 U.S.C. S.1126(c),(d)

³⁸ 11 U.S.C. S.1126(f)

³⁹ 11 U.S.C. S.1126(g)

⁴⁰ 11 U.S.C. S.1128

กำหนดไว้ในแผน อย่างไรก็ตามการปลดหนี้ดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงหนี้ใด ๆ ที่ไม่อาจปลดได้ในคดีล้มละลาย เว้นแต่กรณีที่ถูกหนีนั้นเป็นบริษัท ซึ่งสามารถปลดหนี้ได้ทุกกรณี นอกจากนี้การยื่นแผนของศาลยังมีผลให้ลูกหนี้กลับมามีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของตนดั้งเดิม และทรัพย์สินดังกล่าวจะถูกนำมาใช้ในกิจการตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแผนฟื้นฟูกิจการ⁴¹ ซึ่งทำให้ลูกหนี้กลับคืนสู่สถานะก่อนยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการ สำหรับผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับความเสียหายจากการยื่นแผนดังกล่าวสามารถอุทธรณ์คำสั่งศาลได้ และในระหว่างการอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์สามารถร้องขอให้ระงับการบังคับใช้แผนได้

นอกจากการพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดให้ต้องมีในแผนฟื้นฟูกิจการแล้ว ในการยื่นแผนฟื้นฟูกิจการศาลจะพิจารณาหลักการอื่น ๆ ที่ใช้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการด้วย โดยหลักการดังกล่าวได้แก่

(1) หลักผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของเจ้าหนี้ (Best Interest) ศาลจะพิจารณาว่าผู้ทรงสิทธิเรียกร้องที่ถูกกระทบกระเทือนและไม่ได้ให้การยอมรับแผนนั้นจะได้รับการเยียวยาหรือชดเชยภายใต้แผนฟื้นฟูกิจการเพียงใด ซึ่งการเยียวยาหรือการชดเชยดังกล่าวนั้นในชั้นต่ำจะต้องได้รับไม่น้อยกว่าจำนวนที่ผู้ทรงสิทธิดังกล่าวควรจะได้รับหากลูกหนี้ล้มละลาย โดยคำนวณ ณ วันที่แผนเริ่มมีผลใช้บังคับ⁴²

(2) หลักความเป็นไปได้ของแผน (Feasibility) ศาลจะพิจารณาว่าภายหลังจากที่แผนการฟื้นฟูกิจการได้รับการยอมรับแล้ว ต้องสามารถดำเนินการตามแผนที่เสนอมานี้ได้ และแผนดังกล่าวต้องไม่เป็นสาเหตุให้ฐานะทางการเงินของลูกหนี้นั้นทรุดลงไปอีก หรือต้องมีการชำระบัญชีหรือทำให้ลูกหนี้ต้องมีการฟื้นฟูกิจการอีกในเวลาต่อมา⁴³

(3) หลักการยื่นแผนโดยการบังคับ (Cram - Down) หลักนี้เป็นข้อยกเว้นในเรื่องการได้รับความยินยอมจากผู้ทรงสิทธิเรียกร้องที่ถูกกระทบ โดยศาลสามารถยื่นแผนฟื้นฟูกิจการได้แม้ว่าสิทธิเรียกร้องที่ถูกกระทบกระเทือนนั้นจะไม่ยอมรับแผนก็ตาม อย่างไรก็ตามการยื่นแผนภายใต้หลักการดังกล่าวนี้ ศาลจะนำมาใช้ต่อเมื่อได้พิจารณาแล้วเห็นว่า แผนฟื้นฟูกิจการนั้นไม่มีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อสิทธิเรียกร้องที่ถูกกระทบกระเทือนและแผนดังกล่าวต้องมีความยุติธรรมและเป็นธรรมต่อสิทธิเรียกร้องที่ถูกกระทบกระเทือน⁴⁴ นอกจากนี้หากแผนฟื้นฟูกิจการกำหนดให้ผู้ถือหุ้นได้รับส่วนแบ่งหรือผลประโยชน์ใด ๆ แล้วศาลจะไม่ใช้การยื่นแผนโดยการบังคับต่อบรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลาย

ในการพิจารณาเรื่องความยุติธรรมและความเป็นธรรมของสิทธิเรียกร้องที่ถูกกระทบกระเทือนภายใต้หลักการยื่นแผนโดยการบังคับ (Cram-Down) นี้แยกพิจารณาได้ดังนี้

⁴¹ 11 U.S.C. S.1141

⁴² 11 U.S.C. S.1129(a)(7)

⁴³ 11 U.S.C. S.1129(a)(11)

⁴⁴ 11 U.S.C. S.1129(b)(1)

3.1) กรณีสิทธิเรียกร้องที่มีประกัน⁴⁵

ศาลจะใช้ Cram-Down กับเจ้าหนี้มีประกันเฉพาะในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

3.1.1) มีการจัดให้เจ้าหนี้มีประกันยังคงมีสิทธิยึดหน่วงในหลักประกันไว้เท่ากับจำนวนของสิทธิเรียกร้องที่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าทรัพย์สินดังกล่าวจะคงอยู่ที่ลูกหนี้หรือถูกโอนไปยังบุคคลอื่นก็ตาม และกำหนดให้เจ้าหนี้มีประกันนั้นได้รับชำระหนี้ด้วยเงินสดในระหว่างเวลาที่ได้มีการผ่อนออกไปซึ่งต้องไม่น้อยกว่าจำนวนที่ได้รับอนุญาต และไม่น้อยกว่ามูลค่าของหลักประกันดังกล่าวโดยคำนวณตามราคา ณ วันที่แผนฟื้นฟูกิจการมีผลใช้บังคับ

3.1.2) กรณีที่มีการขายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน หากเจ้าหนี้ผู้ทรงหลักประกันเป็นผู้ซื้อให้สามารถหักกลบลบหนี้ระหว่างสิทธิเรียกร้องกับราคาซื้อได้ ในกรณีที่ขายหลักประกันให้แก่บุคคลภายนอก ต้องกำหนดให้เป็นการขายโดยปลอดจากสิทธิยึดหน่วงใด ๆ และกำหนดให้เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินดังกล่าวอยู่ภายใต้สิทธิยึดหน่วงของเจ้าหนี้ผู้ทรงหลักประกันนั้นแทน ในกรณีนี้เจ้าหนี้ผู้ทรงหลักประกันอาจกำหนดให้มีการผ่อนชำระหนี้เป็นงวด ๆ หรือกำหนดให้มีการให้สิทธิอย่างอื่นที่เท่าเทียมกันทดแทนก็ได้

3.2) กรณีสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีประกัน⁴⁶

3.2.1) แผนฟื้นฟูกิจการต้องจัดให้เจ้าหนี้ไม่มีประกันได้รับชำระหนี้ในลักษณะเป็นเงินสดหรือทรัพย์สินใด ๆ ตามกำหนดเวลาที่ผ่อนออกไปเท่ากับจำนวนสิทธิเรียกร้องที่ได้รับอนุญาต หรือ

3.2.2) แผนการต้องไม่กำหนดให้สิทธิเรียกร้องที่อยู่ในลำดับต่ำกว่าลำดับของเจ้าหนี้ไม่มีประกันได้รับชำระหนี้หรือได้รับทรัพย์สินใด ๆ ดีกว่าเจ้าหนี้ไม่มีประกัน และเจ้าหนี้ไม่มีประกันต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมเท่าเทียมกับเจ้าหนี้อื่นที่อยู่ในลำดับชั้นเดียวกัน

3.3) กรณีผู้ทรงผลประโยชน์อื่น ๆ⁴⁷

3.3.1) แผนฟื้นฟูกิจการต้องมีการกำหนดให้ผู้ทรงผลประโยชน์อื่น ๆ ได้รับหรือยึดถือทรัพย์สินที่มีมูลค่าเท่ากับจำนวนที่ได้กำหนดไว้แน่นอนหลังจากเลิกกิจการหรือมีสิทธิไถ่ถอนทรัพย์สินได้ตามราคาที่กำหนดไว้ และกรณีที่มิได้มีการกำหนดจำนวนหรือราคาไถ่ถอนไว้แน่นอน แผนฟื้นฟูกิจการจะต้องกำหนดให้ผู้ทรงผลประโยชน์ดังกล่าวได้รับทรัพย์สินหรือมีสิทธิไถ่ถอนทรัพย์สินเท่ากับมูลค่าของผลประโยชน์ในวันที่แผนฟื้นฟูกิจการมีผลใช้บังคับ หรือ

⁴⁵ 11 U.S.C. S.1129(b)(2)(A)

⁴⁶ 11 U.S.C. S.1129(b)(2)(B)

⁴⁷ 11 U.S.C. S.1129(b)(2)(C)

3.3.2) แผนฟื้นฟูกิจการไม่ได้กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียลำดับต่ำกว่าได้รับหรือยึดถือทรัพย์สินใด ๆ

นอกจากหลักเกณฑ์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้แล้ว หลักการที่ว่าไม่มีสิทธิเรียกร้องหรือส่วนได้เสียจะได้รับชำระหนี้หรือทรัพย์สินมากกว่าจำนวนที่ได้รับอนุญาต และหลักการที่ว่าไม่มีชั้นของสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ใดถูกเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ก็เป็นหลักการสำคัญที่ประกันได้ว่าแผนนั้นยุติธรรมและเป็นธรรมต่อผู้ได้รับผลกระทบจากแผนฟื้นฟูกิจการที่ไม่เห็นชอบด้วย

2.1.9. เจ้าหนี้ที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

ในกรณีที่มีการให้เงินช่วยเหลือเป็นไปเพื่อให้ลูกหนี้นำมาใช้เป็นปกติในทางการค้า แม้ว่าจะเป็นเจ้าหนี้ที่ไม่มีหลักประกันก็ตาม ผู้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินดังกล่าวจะถูกกำหนดให้เป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิในด้านการบริหาร (Administrative expense priority) มีสิทธิได้รับชำระหนี้ในลำดับที่หนึ่ง⁴⁸ แต่หากเงินดังกล่าวไม่ได้นำมาใช้ในลักษณะที่เป็นปกติทางการค้า ผู้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการจะต้องยื่นขออนุญาตต่อศาลก่อน เมื่อศาลศาลพิจารณาและให้ความเห็นชอบแล้วผู้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินดังกล่าวจึงจะมีสถานะเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิในด้านการบริหาร⁴⁹

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ไม่มีเจ้าหนี้หรือบุคคลใดให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ และลูกหนี้ไม่สามารถหาแหล่งเงินมาใช้ในการดำเนินกิจการได้ ศาลอาจกำหนดให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิเหนือเจ้าหนี้บุริมสิทธิในด้านการบริหาร (Priority over all other administrative expense) ได้ แต่ทั้งนี้ศาลจะต้องแจ้งไปยังบรรดาเจ้าหนี้ต่าง ๆ และต้องมีการนัดพิจารณาเพื่อฟังคำคัดค้านจากเจ้าหนี้อื่น ๆ ด้วย⁵⁰ ในกรณีที่มีเจ้าหนี้บุริมสิทธิเหนือเจ้าหนี้บุริมสิทธิในด้านการบริหารอยู่หลายคน เจ้าหนี้ดังกล่าวจะได้รับชำระหนี้โดยแบ่งเฉลี่ยกันตามสัดส่วน

ในกรณีที่การให้บุริมสิทธิแก่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินดังกล่าวข้างต้น ยังไม่สามารถหาแหล่งเงินทุนที่จะนำมาใช้ในการฟื้นฟูกิจการได้อีก ศาลอาจกำหนดให้บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินนั้นมีฐานะเป็นเจ้าหนี้มีประกัน โดยให้ทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ไม่มีภาระผูกพันใด ๆ ไว้แก่เจ้าหนี้ดังกล่าวเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ และหากยังไม่สามารถหากแหล่งเงินทุนได้อีกศาลอาจกำหนดให้นำทรัพย์สินที่มีภาระผูกพันหรือเป็นทรัพย์สินที่เป็นประกันแก่เจ้าหนี้รายอื่นอยู่ก่อนแล้วมาใช้เป็นหลักประกันแก่เจ้าหนี้ที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดยกำหนดให้เจ้าหนี้ผู้ให้ความช่วยเหลือทาง

⁴⁸ 11 U.S.C. S. 507 , S.364 (a)

⁴⁹ 11 U.S.C. S. 507 , S.364 (b)

⁵⁰ 11 U.S.C. S. 364 (c)

การเงินมีลำดับการชำระหนี้เหนือทรัพย์สินดังกล่าวในลำดับรอง (Junior lien) จากเจ้าหนี้ผู้ทรงสิทธิในหลักประกันที่มีอยู่ก่อนแล้ว⁵¹ อย่างไรก็ตามการให้หลักประกันแก่เจ้าหนี้ที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินในกรณีนี้จะต้องเป็นกรณีที่ไม่สามารถหาแหล่งเงินทุนหรือสินเชื่อโดยไม่มีหลักประกันได้ และต้องมีการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและกำหนดวันพิจารณาเพื่อฟังคำคัดค้านด้วย

ในที่สุดแล้วหากลูกหนี้ยังไม่สามารถหาแหล่งเงินทุนได้อีก ซึ่งโดยทั่วไปปัญหามักเกิดขึ้นกับลูกหนี้ที่เป็นกิจการขนาดใหญ่ที่แหล่งเงินช่วยเหลือมีไม่เพียงพอ ศาลอาจกำหนดให้เจ้าหนี้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินดังกล่าวเป็นเจ้าหนี้มีประกันโดยมีสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในลำดับที่เหนือกว่าหรือเทียบเท่ากับ (Superpriority) เจ้าหนี้ผู้ทรงสิทธิในหลักประกันที่มีอยู่ก่อนได้⁵² แต่ทั้งนี้การให้หลักประกันดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าลูกหนี้ไม่สามารถหาแหล่งเงินทุนที่ไม่มีหลักประกันหรือแหล่งเงินทุนที่ยอมรับหลักประกันในลำดับรองได้อีก และต้องอยู่ภายใต้หลักการสำคัญที่ว่าผู้ทรงสิทธิในหลักประกันคนก่อนนั้นต้องได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอ (Adequate protection) และศาลต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียคัดค้านด้วย

ในกรณีที่มีการฟื้นฟูกิจการภายใต้ Chapter 11 ไม่ประสบความสำเร็จและลูกหนี้ต้องล้มละลายหรือเข้าสู่การชำระบัญชีภายใต้ Chapter 7 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร (Administrative expense) เพื่อดำเนินการตาม Chapter 11 จะถือเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารตาม Chapter 7 ด้วย แต่จะได้รับการชำระหนี้ภายหลังค่าใช้จ่ายในการบริหารในการดำเนินการตาม Chapter 7⁵³ สำหรับสิทธิเรียกร้องอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สิทธิเรียกร้องที่มีบุริมสิทธิหรือสิทธิเรียกร้องที่มีหลักประกัน แม้ว่าจะเกิดขึ้นระหว่างการฟื้นฟูกิจการภายใต้ Chapter 11 ก็ตาม ก็จะได้รับปฏิบัติในฐานะเป็นสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีหลักประกันดังเช่นเจ้าหนี้ไม่มีประกันทั่วไป⁵⁴

2.1.10. การเข้าสู่การชำระบัญชี

ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ผู้มีส่วนได้เสีย หรือ United States trustee อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ หรือขอเปลี่ยนจากการฟื้นฟูกิจการเพื่อเข้าสู่การชำระบัญชีภายใต้ Chapter 7 ได้ ซึ่งหากศาลเห็นว่าการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ หรือการเปลี่ยนจากการฟื้นฟูกิจการเข้าสู่การชำระบัญชีภายใต้ Chapter 7 จะเกิดประโยชน์แก่เจ้าหนี้และทรัพย์สินของลูกหนี้มากกว่าการฟื้นฟู

⁵¹ 11 U.S.C. S. 364 (c) (2),(3)

⁵² 11 U.S.C. S. 364 (d)

⁵³ 11 U.S.C. S. 348 (d)

⁵⁴ 11 U.S.C. S. 726 (b)

กิจการแล้ว ศาลก็จะมีคำสั่งให้ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ และมีคำสั่งให้ลูกหนี้ให้เข้าสู่การชำระบัญชี อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นผู้ร้องขอนั้นศาลจะอนุญาตให้เข้าสู่การชำระบัญชีภายใต้ Chapter 7 ต่อเมื่อ ลูกหนี้ไม่ได้เป็นลูกหนี้ที่ดำเนินการฟื้นฟูกิจการ (debtor in possession) หรือการฟื้นฟูกิจการนั้นไม่ได้เริ่มต้นด้วยคำร้องขอโดยสมัครใจ⁵⁵

เมื่อศาลได้รับคำร้องขอเพื่อให้เปลี่ยนจากการฟื้นฟูกิจการเข้าสู่การชำระบัญชี ศาลจะนัดพิจารณาไต่สวน โดยศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการและให้ลูกหนี้เข้าสู่การชำระบัญชีในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้⁵⁶

- (1) การฟื้นฟูกิจการต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายหรือทำให้ทรัพย์สินของลูกหนี้ต้องลดมูลค่าลง และไม่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้จะสามารถกลับคืนสู่สภาวะปกติได้
- (2) ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้ในแผนฟื้นฟูกิจการได้
- (3) เจ้าหนี้ได้รับความเสียหายจากความล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันควรในการดำเนินการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้
- (4) การเสนอแผนฟื้นฟูกิจการไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด
- (5) ข้อเสนอในแผนฟื้นฟูกิจการไม่ได้รับการยอมรับ และมีการปฏิเสธคำขอขยายระยะเวลาเพื่อขอแก้ไขหรือจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการใหม่
- (6) มีการเพิกถอนคำสั่งยืนยันแผนฟื้นฟูกิจการ และมีการปฏิเสธคำยืนยันของแผนที่มีการแก้ไขหรือเสนอใหม่
- (7) ไม่สามารถที่ดำเนินการให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้ในแผนฟื้นฟูกิจการที่ได้รับการยืนยันแล้ว
- (8) การดำเนินการของลูกหนี้ไม่เป็นไปตามสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในแผนฟื้นฟูกิจการที่ได้รับการยืนยันแล้ว
- (9) แผนฟื้นฟูกิจการได้สิ้นสุดลงเนื่องจากได้เกิดเหตุการณ์ตามที่กำหนดไว้ในแผน
- (10) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมหรือค่าปรับใด ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

เมื่อเข้าสู่การชำระบัญชีภายใต้ Chapter 7 บุริมสิทธิต่าง ๆ จะเป็นไปตามที่กำหนดใน Chapter 7 สำหรับเจ้าหนี้ที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินที่อยู่ในฐานะเป็นเจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิในค่าใช้จ่าย

⁵⁵ 11 U.S.C. S.1112 (a)

⁵⁶ 11 U.S.C. S.1112 (b) (1)-(10)

จ่ายเพื่อการบริหารภายใต้ Chapter 11 นั้นก็จะมีสิทธิได้รับชำระหนี้ในลำดับที่ 2 ถัดจากเจ้าหนี้
บุริมสิทธิในค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหารภายใต้ Chapter 7⁵⁷

2.2. กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการในอังกฤษ

การฟื้นฟูกิจการของอังกฤษอยู่ภายใต้กระบวนการ "Administration Order" หรือคำสั่งจัดการ
การทรัพย์สิน ซึ่งถูกกำหนดไว้ใน Insolvency Act 1986 โดยกระบวนการดังกล่าวจะใช้ลูกหนี้ที่เป็น
นิติบุคคลเท่านั้น อย่างไรก็ตาม นิติบุคคลดังกล่าวไม่รวมถึงบริษัทประกันภัยตาม Insurance
Companies Act 1982⁵⁸

2.2.1. การเริ่มกระบวนการ

การฟื้นฟูกิจการของอังกฤษเริ่มโดยการเสนอคำขอ ซึ่งอาจเสนอโดยลูกหนี้⁵⁹ เจ้าหนี้
และหน่วยงานที่กำกับดูแลลูกหนี้ (Self-Regulation Organization) และหากเป็นการเสนอคำขอใน
ช่วงเวลาที่ลูกหนี้อยู่ภายใต้ข้อตกลงการจัดการทรัพย์สินโดยสมัครใจ (Voluntary Arrangement)
แล้ว บุคคลผู้ทำหน้าที่จัดการทรัพย์สินและกิจการของลูกหนี้ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าวก็สามารถยื่นคำขอ
ฟื้นฟูกิจการได้เช่นกัน โดยการยื่นคำขอของบุคคลดังกล่าวถือว่าเป็นการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการโดยลูก
หนี้

⁵⁷ 11 U.S.C. S. 726

⁵⁸ Insolvency Act 1986 มาตรา 8(4) กำหนดว่าการฟื้นฟูกิจการภายใต้ Insolvency
Act 1986 นี้จะไม่ใช้กับบริษัทประกันภัย ที่อยู่ภายใต้ Insurance Companies Act 1982 และ
ธนาคารพาณิชย์ หรือกิจการที่ได้รับใบอนุญาตภายใต้ Banking Act 1987 แต่ต่อมาในปี 1989 ได้มี
คำสั่ง Banks (Administration Proceedings) Order 1989 กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ และกิจการ
ภายใต้ Banking Act 1987 นั้นสามารถเข้ารับการฟื้นฟูกิจการภายใต้ Insolvency Act 1986 นี้ได้
Roy M. Goode, Principles of Corporate Insolvency Law, (London : Sweet &
Maxwell,1990), p.116.

⁵⁹ Insolvency Act 1986 S. 9(1)

การเสนอคำขอโดยลูกหนี้สามารถทำได้โดยคณะกรรมการของลูกหนี้ และโดยตัวลูกหนี้เอง ซึ่งกรณีที่เป็นกรเสนอคำขอโดยตัวลูกหนี้นั้นอาจทำโดยใช้มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญ หรือโดยกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการในนามของบริษัท ในกรณีที่เป็นกรยื่นคำขอโดยคณะกรรมการของลูกหนี้ จะต้องใช้มติของคณะกรรมการตามจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของลูกหนี้ อย่างไรก็ตาม การยื่นขอฟื้นฟูกิจการโดยคณะกรรมการบริษัทนี้กฎหมายไม่บังคับว่าต้องเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นรับรองมติของคณะกรรมการ⁶⁰

ในคำขอฟื้นฟูกิจการ ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงให้เห็นว่าลูกหนี้อยู่ในสถานะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ หรือมีความเป็นไปได้ว่าลูกหนี้จะไม่สามารถชำระหนี้ได้

2.2.2. ผลของการยื่นคำขอ

การเสนอคำขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลจะมีผลทำให้เกิดข้อจำกัดสิทธิแก่บุคคลผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้แก่ เจ้าหนี้ เจ้าของทรัพย์สิน และลูกหนี้ ในการกระทำการใด ๆ ที่จะกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของลูกหนี้ โดยห้ามดำเนินการชำระบัญชีลูกหนี้เพื่อเลิกกิจการไม่ว่าจะโดยมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือโดยคำสั่งศาล ห้ามเจ้าหนี้มีประกันบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้ ห้ามเจ้าของทรัพย์สินเรียกคืนสินค้าที่อยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ภายใต้ข้อตกลงสงวนสิทธิ (retention of title agreement)⁶¹ นอกจากนี้ยังห้ามการดำเนินกระบวนการใด ๆ ในทางกฎหมาย ห้ามบังคับคดี หรือการดำเนินการใด ๆ ที่กระทบต่อลูกหนี้ หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ ทั้งนี้เว้นแต่ศาลที่รับคำขอฟื้นฟูกิจการไว้พิจารณาแล้วจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น⁶²

การยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการนี้จะไม่ผลให้อำนาจในการบริหารกิจการและทรัพย์สินของผู้บริหารลูกหนี้สิ้นสุดลงในทันที เว้นแต่ศาลได้มีคำสั่งชั่วคราว (interim order) เป็นอย่างอื่น อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัตินั้น หากศาลไม่มีคำสั่งใด ๆ เกี่ยวกับการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้แล้ว ผู้

⁶⁰ Ian F. Fletcher, The Law of Insolvency, (London : Sweet & Maxwell , 1990), p.354.

⁶¹ Insolvency Act 1986 S. 251 ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า Retention of title agreement ไว้ โดยหมายความถึงข้อตกลงใด ๆ ในการขายสินค้า ซึ่งไม่ได้มีการกำหนดภาระผูกพันไว้บนตัวสินค้า แต่มีการกำหนดให้ผู้ขายมีบุริมสิทธิเหนือเจ้าหนี้อื่น ๆ ในสินค้านั้นหรือในทรัพย์สินอื่นใดที่ได้มาแทนสินค้านั้น

Roy M. Goode, Principles of Corporate Insolvency Law, p.119.

⁶² Insolvency Act 1986 S. 10(1)

บริหารของลูกหนี้จะเป็นผู้ร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อป้องกันความผิดที่อาจเกิดจากความบกพร่องในการบริหารกิจการ (Wrongful Trading) ของผู้บริหารของลูกหนี้⁶³

2.2.3. การพิจารณาค่าขอฟื้นฟูกิจการ

เมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าลูกหนี้เป็นผู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ หรือมีโอกาที่จะตกเป็น ผู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ และการอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการนั้นจะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ในข้อใดข้อ หนึ่งดังต่อไปนี้⁶⁴ ศาลอาจมีคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการลูกหนี้

(1) การฟื้นฟูกิจการจะทำให้กิจการของลูกหนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนสามารถดำเนินต่อไปได้

(2) มีการดำเนินการเกี่ยวกับข้อตกลงการจัดการทรัพย์สินโดยสมัครใจ (Voluntary Arrangement) หรือมีการตกลงระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ทั้งหลายของลูกหนี้ หรือในระหว่างบรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลายด้วยกัน หรือในระหว่างผู้ถือหุ้นของลูกหนี้

(3) การฟื้นฟูกิจการจะทำให้เกิดประโยชน์ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ได้มากกว่า การชำระบัญชี

ในทางปฏิบัติแล้วผู้ยื่นคำขอจะเพิ่มน้ำหนักแก่คำขอของตนโดยแนบรายงานและความเห็นของผู้เชี่ยวชาญอิสระเกี่ยวกับประโยชน์หรือข้อดีของการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไปพร้อมกับคำขอฟื้นฟูกิจการด้วย ซึ่งความเห็นดังกล่าวถือว่าเป็นสาระสำคัญที่ศาลจะนำมาใช้เพื่อประเมินสถานะของลูกหนี้ อย่างเป็นกลางก่อนมีคำสั่ง รายงานดังกล่าวทำให้สามารถเห็นภาพโดยรวมเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน ความรับผิดชอบ ตลอดจนประมาณการเกี่ยวกับกำไรขาดทุน และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง⁶⁵

อย่างไรก็ตามแม้ว่าคำขอฟื้นฟูกิจการจะเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ก็ตาม ก็เป็นดุลพินิจของศาลที่จะสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการหรือไม่ก็ได้⁶⁶

ในกรณีที่บริษัทได้มีการชำระบัญชีเพื่อเลิกกิจการแล้ว หรือผู้ถือหุ้นผู้ที่มีหลักประกัน Floating Charge ได้มีการแต่งตั้ง Administrative Receiver และผู้ถือหุ้นผู้ดังกล่าวไม่ยินยอมให้มี

⁶³ Roy M. Goode, Principles of Corporate Insolvency Law, p.118.

⁶⁴ Insolvency Act 1986 S. 8(3)

⁶⁵ Roy M. Goode, Principles of Corporate Insolvency Law, p.116.

⁶⁶ Ian F. Fletcher, The Law of Insolvency, p.351.

การฟื้นฟูกิจการ หรือเมื่อผู้ถือหุ้นกู้ดังกล่าวคัดค้านการฟื้นฟูกิจการแล้ว ศาลจะต้องปฏิเสธคำร้องขอฟื้นฟูกิจการนั้น⁶⁷

2.2.4. ผลของคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการ

ในกรณีที่ศาลอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการตามคำขอ ซึ่งเรียกว่า "Administration Order" คำสั่งดังกล่าวมีผลให้ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่มีการยื่นคำขอนั้นยังคงมีผลอยู่ต่อไป โดยห้ามลูกหนี้มีมติชำระบัญชีเพื่อเลิกกิจการ ห้ามศาลมีคำสั่งเลิกกิจการลูกหนี้ ห้ามผู้ถือหุ้นกู้ที่มี Floating Charge แต่งตั้ง Administrative Receiver ห้ามบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้ที่เป็นหลักประกันหรือห้ามเจ้าของทรัพย์สินการเรียกคืนสินค้า และห้ามดำเนินกระบวนการใด ๆ ในทางกฎหมาย ห้ามบังคับคดีหรือกระทำการใด ๆ ที่กระทบต่อลูกหนี้ หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ ทั้งนี้เว้นแต่จะได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตจาก Administrator หรือจากศาลที่มีคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการ⁶⁸ นอกจากนี้คำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการยังมีผลให้คำขอเลิกกิจการของลูกหนี้ที่ถูกเสนอไว้ต่อศาลก่อนมีการเสนอคำขอฟื้นฟูกิจการนั้นจะถูกยกไป และ Administrative Receiver ที่ทำหน้าที่อยู่ก่อนที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการนั้นก็ต้องพ้นจากตำแหน่งไปด้วย⁶⁹

2.2.5. ผู้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการ

การฟื้นฟูกิจการของอังกฤษนั้นจะต้องดำเนินการโดยบุคคลภายนอกเท่านั้น ซึ่งเรียกว่า Administrator ทำหน้าที่ดูแลและจัดการทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้⁷⁰ โดยบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็น Administrator จะอยู่ในฐานะเป็น Insolvency Practitioner ด้วย ซึ่งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ โดยบุคคลธรรมดาเท่านั้นที่มีคุณสมบัติเป็น Insolvency Practitioner ได้ การแต่งตั้งและการกำหนดคุณสมบัติของ Administrator นี้เป็นหลักการสำคัญในการฟื้นฟูกิจการของอังกฤษที่แตกต่าง

⁶⁷ Insolvency Act 1986 S. 10(2)

⁶⁸ Insolvency Act 1986 S. 11(3)

⁶⁹ Insolvency Act 1986 S. 11(1)

⁷⁰ Insolvency Act 1986 S. 17(1) , S. 17(2)

จากการฟื้นฟูกิจการของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากอังกฤษไม่ยอมรับหลักการที่ให้ลูกหนี้เข้ามาเป็นผู้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการ⁷¹

การทำหน้าที่ของ Administrator ในช่วงเวลาของการฟื้นฟูกิจการนี้จะเป็นการทำหน้าที่ในฐานะเป็นตัวแทนของลูกหนี้ (Company's agent)⁷²

นอกจากนี้ Administrator ยังมีอำนาจในการดำเนินการดังต่อไปนี้⁷³

- (1) กระทำการใด ๆ ที่จำเป็นในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้
- (2) แต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ หรือผู้บริหารของลูกหนี้
- (3) เรียกประชุมผู้ถือหุ้น หรือเรียกประชุมเจ้าหนี้

(4) กระทำการใด ๆ ในฐานะที่เป็น Insolvency Practitioner⁷⁴ ซึ่งได้แก่ อำนาจในการเข้าครอบครอง รวบรวม และเก็บรักษาทรัพย์สินของลูกหนี้ ขายทรัพย์สินของลูกหนี้ คุ้มเงินในนามของลูกหนี้ ใช้สิทธิหรือบังคับให้เป็นไปตามสิทธิของลูกหนี้ ฟ้องหรือต่อสู้คดี หรือดำเนินการทางกฎหมายเพื่อประโยชน์ของลูกหนี้ นอกจากนี้ยังมีอำนาจในการแต่งตั้งผู้มีวิชาชีพ เช่น นักกฎหมาย หรือนักบัญชี เพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนมีอำนาจในการแต่งตั้งตัวแทนเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ ซึ่ง Administrator ไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

การใช้อำนาจในการจำหน่ายทรัพย์สินของ Administrator นั้นรวมถึงอำนาจในการจำหน่ายทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้หลักประกัน การจำหน่ายสินค้าที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงสงวนสิทธิ (retention of title agreement) ของผู้ขายสินค้าด้วย โดยในกรณีดังกล่าว Administrator จะยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งอนุญาต ซึ่งหากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าการขายทรัพย์สินดังกล่าวเป็นการกระทำเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการฟื้นฟูกิจการแล้ว ศาลมีอำนาจสั่งให้ขายทรัพย์สินดังกล่าวไปโดยปลอดจากภาระผูกพันใด ๆ ก็ได้⁷⁵

⁷¹ Roy M. Goode, Principles of Corporate Insolvency Law, p.12.

⁷² Insolvency Act 1986 S.14(5)

⁷³ Insolvency Act 1986 S.14(1) , S.14(2)

⁷⁴ Insolvency Act 1986 Schedule 1

⁷⁵ Insolvency Act 1986 S.15(1) ,S.15(2)

กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือบริคณห์สนธิ ของลูกหนี้ ที่กำหนดให้อำนาจแก่ลูกหนี้ หรือผู้บริหารของลูกหนี้ไว้ อันเป็นการขัดต่อการใช้อำนาจของ Administrator ข้อกำหนดดังกล่าวไม่มีผลผูกพัน Administrator เว้นแต่ Administrator จะยอมรับในข้อกำหนดนั้น⁷⁶

2.2.6. แผนฟื้นฟูกิจการ

Administrator มีหน้าที่ในการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ หรือข้อเสนอ (Proposals) เพื่อขอความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้และศาล โดยแผนดังกล่าวจะต้องส่งให้แก่นายทะเบียนบริษัท (Registrar of Companies) ภายใน 3 เดือนนับแต่มีการแต่งตั้ง Administrator หรือภายในกำหนดเวลาใด ๆ ที่ศาลเห็นสมควร และ Administrator ต้องส่งสำเนาแผนดังกล่าวไปยังเจ้าหนี้ก่อนวันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 14 วันและส่งสำเนาให้แก่ผู้ถือหุ้นทั้งหมดหรือจะใช้วิธีประกาศโฆษณาโดยวิธีที่ใช้เป็นปกติในทางการค้าก็ได้⁷⁷

ในแผนฟื้นฟูกิจการที่ Administrator จัดทำจะต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการฟื้นฟูกิจการ การจัดการกับทรัพย์สินของลูกหนี้ โดยระบุเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ต้องถูกจำหน่ายออกไป และทรัพย์สินที่ยังคงเก็บไว้เพื่อใช้ในการฟื้นฟูกิจการ ในส่วนของการดำเนินธุรกิจของลูกหนี้ต่อไปนั้น Administrator จะต้องกำหนดแนวทางในการดำเนินธุรกิจ แหล่งเงินทุนและการได้มาซึ่งเงินทุนเพื่อใช้ในการฟื้นฟูกิจการ ซึ่งอาจได้มาด้วยการจำหน่ายทรัพย์สิน การกู้ยืมเงิน หรือโดยการออกหุ้นเพิ่มทุน นอกจากนี้ต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับหนี้สินของลูกหนี้ กำหนดเวลาชำระหนี้และวิธีการชำระหนี้ดังกล่าวว่าจะชำระทั้งหมดหรือแบ่งชำระตามสัดส่วน หรือข้อเสนอเกี่ยวกับการออกหุ้นเพื่อเป็นการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ดังกล่าว

โดยทั่วไปแล้วรายละเอียดต่าง ๆ ของแผนฟื้นฟูกิจการจะขึ้นอยู่กับสถานะทางการเงินของลูกหนี้และแนวทางในการดำเนินธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่แผนฟื้นฟูกิจการได้เสนอให้มีการยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงสิทธิของผู้ถือหุ้น สิทธิของผู้ถือหุ้นแล้ว Administrator จะกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการแก่ผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าวหรือในกรณีที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของเจ้าหนี้โดยเฉพาะแล้ว

⁷⁶ Insolvency Act 1986 S.14(4)

⁷⁷ Insolvency Act 1986 S.23(1) ,S.23(2)

Administrator จะนำเอาข้อตกลงการจัดการทรัพย์สินโดยสมัครใจมาใช้⁷⁸ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วพบว่าในแผนฟื้นฟูกิจการมักจะนำเอาข้อตกลงการจัดการทรัพย์สินโดยสมัครใจเข้าไปรวมไว้ในแผนด้วยเสมอ⁷⁹

ในกรณีที่แผนฟื้นฟูกิจการได้นำเอาข้อตกลงการจัดการทรัพย์สินโดยสมัครใจเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของแผน หากภายหลังข้อตกลงดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้ ข้อตกลงดังกล่าวจะมีผลผูกพันเฉพาะเจ้าหนี้ที่ได้รับหนังสือเชิญประชุมและมีสิทธิออกเสียงเท่านั้น และหากต่อมามีการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการแล้วเจ้าหนี้อื่น ๆ ซึ่งไม่ผูกพันตามข้อตกลงดังกล่าวมีสิทธิที่จะฟ้องร้องตามสิทธิเรียกร้องที่มีอยู่ได้⁸⁰

2.2.7. การให้ความคุ้มครองแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการฟื้นฟูกิจการ

ในกรณีที่ปรากฏว่า Administrator ได้ดำเนินธุรกิจหรือได้จัดการทรัพย์สินไปในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างไม่เป็นธรรมต่อผลประโยชน์ใด ๆ ของบรรดาเจ้าหนี้ หรือผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ หรือได้กระทำการหรือละเว้นการกระทำใด ๆ ที่ทำให้เกิดความเสียหาย หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น⁸¹ เจ้าหนี้ หรือผู้ถือหุ้นของลูกหนี้สามารถยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งใด ๆ เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์หรือป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำดังกล่าวนั้นได้

การให้ความคุ้มครองโดยทั่วไป

เมื่อได้รับคำร้องขอ ศาลอาจมีคำสั่งใด ๆ เพื่อปลดเปลื้องหรือบรรเทาความเสียหายหรือมีคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควร ซึ่งได้แก่⁸²

(1) กำหนดหลักเกณฑ์ให้ Administrator ถือปฏิบัติในการจัดการกิจการ ธุรกิจ และทรัพย์สินของลูกหนี้

(2) กำหนดให้ Administrator กระทำการ หรือละเว้นจากการกระทำใด ๆ ที่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องขอ

⁷⁸ Robert R. Pennington, Pennington's Corporate Insolvency Law, (London : Butterworths, 1991), p.339-340.

⁷⁹ Roy M. Goode, Principles of Corporate Insolvency Law, p.130.

⁸⁰ Insolvency Act 1986 S.5(2)

⁸¹ Insolvency Act 1986 S.27(1) (a),(b)

⁸² Insolvency Act 1986 S.27(4)

(3) กำหนดให้ Administrator ต้องเรียกประชุมเจ้าหนี้หรือผู้ถือหุ้นเพื่อขอคำปรึกษาหรือขอความเห็นชอบสำหรับการดำเนินบางเรื่องตามที่ศาลได้กำหนดไว้

(4) สั่งให้ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ และมีคำสั่งใด ๆ ตามเห็นสมควร

การให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้มีประกันหรือเจ้าของทรัพย์สิน

สำหรับเจ้าหนี้มีประกัน หรือเจ้าของทรัพย์สิน ซึ่งหลักประกันหรือทรัพย์สินได้ถูกจำหน่ายจ่ายโอนไปเนื่องจากการฟื้นฟูกิจการนั้น จะได้รับความคุ้มครองดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่การจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวนั้นเป็นผลให้ได้ทรัพย์สินอย่างใดมาแทนแล้ว ทรัพย์สินดังกล่าวจะถูกนำมาเป็นหลักประกันการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ หรือเจ้าของทรัพย์สินแทนทรัพย์สินที่ถูกจำหน่ายไป โดยเจ้าหนี้หรือเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ได้มาแทนนั้นก่อนเจ้าหนี้รายอื่น⁸³

(2) กรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ขายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน หรือให้ขายสินค้าที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงสงวนสิทธิไปโดยปลอดจากภาระผูกพันใด ๆ นั้น ศาลต้องกำหนดในคำสั่งอนุญาตว่าให้สิ่งที่ได้จากการขายต้องนำมาชำระหนี้ตามจำนวนหนี้ที่ได้ให้ประกันไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในสัญญาซื้อขายดังกล่าว และหากปรากฏว่าเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินดังกล่าวนั้นมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนที่ศาลได้กำหนดไว้ หรือน้อยกว่าราคาที่จะได้จากการขายทอดตลาดแล้ว จะต้องมีการชดเชยเงินจำนวนที่ขาดไปนั้นให้แก่เจ้าหนี้หรือเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว⁸⁴

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ถูกจำหน่ายไปนั้นเป็นทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของเจ้าหนี้ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป การชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ที่อยู่ภายใต้หลักประกันดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามลำดับ

2.2.8. คณะกรรมการเจ้าหนี้

เมื่อที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการของ Administrator แล้ว ที่ประชุมเจ้าหนี้อาจมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายก็ได้⁸⁵

⁸³ Insolvency Act 1986 S.15(4)

⁸⁴ Insolvency Act 1986 S. 15(5) (a),(b)

⁸⁵ Insolvency Act 1986 S.26(1)

คณะกรรมการเจ้าหนี้จะประกอบด้วยเจ้าหนี้อย่างน้อย 3 คนแต่ไม่เกิน 5 คน ซึ่งเลือกโดยที่ประชุมเจ้าหนี้ อย่างไรก็ตามในกรณีเจ้าหนี้ที่ถูกเลือกนั้นเป็นบริษัทหรือนิติบุคคล คณะกรรมการของบริษัทหรือนิติบุคคลดังกล่าวจะต้องกำหนดให้มีผู้แทนเพื่อทำหน้าที่ในการเข้าประชุมและออกเสียงในฐานะคณะกรรมการเจ้าหนี้ไว้ด้วย⁸⁶

เจ้าหนี้จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการเจ้าหนี้ได้ครบเท่าที่สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ดังกล่าวไม่ได้ถูกตัดค้ำหรือถูกปฏิเสธในการออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้⁸⁷

ในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการเจ้าหนี้สามารถแต่งตั้งบุคคลอื่นเพื่อเข้าประชุมและออกเสียงในนามของตนได้ด้วย⁸⁸

คณะกรรมการเจ้าหนี้ต้องให้ความช่วยเหลือแก่ Administrator ในการปฏิบัติหน้าที่ ขณะเดียวกันคณะกรรมการเจ้าหนี้อาจกำหนดให้การดำเนินการบางอย่างของ Administrator ต้องได้รับความเห็นชอบหรือต้องมีการปรึกษาร่วมกันระหว่างคณะกรรมการเจ้าหนี้กับ Administrator⁸⁹ และอาจกำหนดให้ Administrator ต้องแจ้งหรือให้ข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ Administrator ต่อคณะกรรมการเจ้าหนี้ด้วย⁹⁰

การดำเนินการใด ๆ ที่กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเจ้าหนี้นั้น Administrator อาจขอความเห็นชอบเป็นหนังสือจากคณะกรรมการเจ้าหนี้แต่ละรายก็ได้ ในกรณีนี้จะถือว่าคณะกรรมการเจ้าหนี้ให้ความเห็นชอบเมื่อ Administrator ได้รับหนังสือให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการเจ้าหนี้ด้วยเสียงข้างมาก อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการเจ้าหนี้ประสงค์ให้มีการเรียกประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้เพื่อปรึกษาและขอมติจากที่ประชุมแทนการประชุมโดยขอหนังสือให้ความเห็นชอบ Administrator ต้องเรียกประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้เพื่อขอมติดังกล่าว⁹¹

⁸⁶ Insolvency Rules 1986 r.2.32(1) and (3)

⁸⁷ Insolvency Rules 1986 r.2.32(2)

⁸⁸ Insolvency Rules 1986 r.2.37(1),(2) and (4)

⁸⁹ Insolvency Rules 1986 r.2.34(1)

⁹⁰ Insolvency Act 1986 S.26(2) ; Insolvency Rules 1986 r.2.44(1)

⁹¹ Insolvency Rules 1986 r.2.43(1) to (4)

2.2.9. การยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ

ภายหลังจากที่ได้จัดทำแผนฟื้นฟูกิจการแล้ว Administrator จะเรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน โดย Administrator ต้องส่งหนังสือเชิญประชุมแก่บรรดาเจ้าหนี้ก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 14 วัน⁹² นอกจากนี้หนังสือเชิญประชุมดังกล่าวจะต้องจัดส่งให้แก่กรรมการและผู้บริหารของลูกหนี้ และต้องลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ด้วย⁹³

เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้จะต้องแสดงหนังสือแสดงสิทธิเรียกร้องของตนต่อ Administrator ก่อนเวลา 12.00 น. ของวันก่อนวันประชุม และหนังสือแสดงสิทธิต้องไม่ถูกโต้แย้งจากประธานของที่ประชุม อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีการโต้แย้งสิทธิดังกล่าว เจ้าหนี้ผู้ถูกโต้แย้งสามารถอุทธรณ์ต่อศาลได้ภายใน 28 วันนับจากวันที่ Administrator ได้รายงานผลการประชุมต่อศาลสำหรับเจ้าหนี้ที่คัดค้านสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้รายอื่นก็สามารถยื่นอุทธรณ์ต่อศาลได้เช่นกัน⁹⁴

มติที่ประชุมในการยอมรับแผนจะต้องประกอบด้วยเสียงข้างมากของจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ที่มาประชุมและออกเสียง ทั้งนี้ไม่ว่าจะออกเสียงด้วยตนเองหรือโดยมอบฉันทะ⁹⁵ อย่างไรก็ตามมติยอมรับแผนดังกล่าวจะไม่สมบูรณ์ หากคะแนนเสียงที่คัดค้านแผนฟื้นฟูกิจการนั้นมีจำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหนี้ทั้งหมดที่ได้รับหนังสือเชิญประชุม และผู้คัดค้านแผนดังกล่าวไม่ได้เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้⁹⁷

เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงในการพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการจะต้องเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ยื่นขอพิสูจน์หนี้ต่อ Administrator ภายในกำหนดเวลา และเจ้าหนี้มีประกันจะมีสิทธิออกเสียงได้เฉพาะสิทธิเรียกร้องในส่วนที่เกินกว่ามูลค่าของหลักประกันเท่านั้น⁹⁸ สำหรับผู้ขายสินค้าที่มีข้อตกลงสงวนสิทธินั้น

⁹² Insolvency Act 1986 S.23(1) and S.24(1)

⁹³ Insolvency Rules 1986 r.2.18(2) and r.2.18(3)

⁹⁴ Insolvency Rules 1986 r.2.23(2) and (5)

⁹⁵ Insolvency Rules 1986 r.2.28

* บุคคลที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ (persons connected with company) หมายความว่า กรรมการ หรือผู้มีอำนาจสั่งการหรือชี้นำกรรมการของบริษัทให้กระทำการใด ๆ (shadow directors) หรือบุคคลที่ร่วมมือกับบุคคลดังกล่าว [Insolvency Act 1986 S.249 and S.251]

⁹⁷ Insolvency Rules 1986 r.2.28(1A)

⁹⁸ Insolvency Rules 1986 r.2.24

จะมีสิทธิออกเสียงได้เฉพาะสิทธิเรียกร้องในส่วนที่นอกเหนือจากมูลค่าของสินค้าที่ยังอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้⁹⁹ เจ้าของทรัพย์สินภายใต้สัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อ และสัญญาซื้อขายโดยมีเงื่อนไขจะมีสิทธิออกเสียงเฉพาะในส่วนขอสิทธิเรียกร้องที่ถึงกำหนดในวันที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการ¹⁰⁰

ในกรณีที่ที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ Administrator จะรายงานผลการประชุมต่อศาลและจัดส่งหนังสือแจ้งไปยังนายทะเบียน (registrar of companies) และบุคคลตามที่ศาลกำหนด¹⁰¹ หากที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่ยอมรับแผนที่ Administrator เสนอ ศาลอาจมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการหรือมีคำสั่งใด ๆ ตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

2.2.10. ความรับผิดที่เกิดขึ้นระหว่างการฟื้นฟูกิจการ

หนี้หรือความรับผิดใด ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างดำเนินการฟื้นฟูกิจการ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของ Administrator หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่คนก่อน รวมถึงความรับผิดหรือข้อตกลงใด ๆ ในสัญญาที่ Administrator ได้รับรองแล้ว จะได้รับชำระหนี้โดยจ่ายจากทรัพย์สินของลูกหนี้ที่อยู่ในความดูแลหรืออยู่ในอำนาจควบคุมของ Administrator ในเวลาที่มีการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ โดยเจ้าหนี้ดังกล่าวมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ของ Administrator และมีบุริมสิทธิอยู่เหนือเจ้าหนี้มีประกันประเภท Floating Charge¹⁰²

ดังนั้นบุคคลที่ติดต่อกับ Administrator ในช่วงเวลาที่คำสั่งฟื้นฟูกิจการมีผลใช้บังคับก็จะเกิดความมั่นใจว่าหนี้หรือความรับผิดที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของ Administrator นั้นมีบุริมสิทธิเหนือกว่าทั้งต่อค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของ Administrator และสิทธิของผู้ถือหลักประกัน Floating Charge¹⁰³

⁹⁹ Insolvency Rules 1986 r.2.26

¹⁰⁰ Insolvency Rules 1986 r.2.27

¹⁰¹ Insolvency Act 1986 S.24(4)

¹⁰² Insolvency Act 1986 S.19(5)

¹⁰³ Ian F. Fletcher, The Law of Insolvency, (London : Sweet & Maxwell , 1990),p.383.

2.2.11. การยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

Administrator อาจยื่นคำขอต่อศาลในเวลาใด ๆ เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ปรากฏว่าวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในคำสั่งนั้นได้บรรลุผลสำเร็จแล้วหรือไม่อาจดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จได้ Administrator มีหน้าที่ต้องยื่นขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ นอกจากนี้ Administrator อาจต้องยื่นคำขอยกเลิกการฟื้นฟูกิจการตามมติของที่ประชุมเจ้าหนี้ด้วย¹⁰⁴

เมื่อได้พิจารณาคำขอยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของ Administrator แล้วศาลอาจมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ หรือมีคำสั่งชั่วคราวหรือมีคำสั่งอื่นใดตามที่เห็นสมควร และกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ศาลอาจมีคำสั่งใดๆ ภายหลังจากสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการก็ได้¹⁰⁵

โดยทั่วไปแล้ว การยื่นคำขอเพื่อให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการนั้นจะมีสาเหตุมาจากการที่วัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลได้ หรือกรณีที่ข้อเสนอหรือแผนฟื้นฟูกิจการของ Administrator ไม่ได้รับการยอมรับจากที่ประชุมเจ้าหนี้¹⁰⁶ นอกจากนี้ศาลอาจสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยมีสาเหตุมาจากการที่ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใดๆ ที่เสนอต่อศาลเพื่อขอรับการฟื้นฟูกิจการนั้นเป็นข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ผิดพลาด หรือไม่ตรงกับความเป็นจริง¹⁰⁷ หรืออาจมีสาเหตุจากการที่ Administrator ไม่จัดทำแผนฟื้นฟูกิจการภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือกรณีที่การฟื้นฟูกิจการนั้นได้ถูกทำขึ้นเพื่อรักษากิจการของลูกหนี้ให้ดำรงอยู่ต่อไปโดยการขายกิจการของลูกหนี้ในลักษณะที่ยังดำเนินอยู่ แล้วต่อมาภายหลังการดำเนินการดังกล่าวไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากผู้ซื้อกิจการของลูกหนี้ได้ถอนตัวไป¹⁰⁸

¹⁰⁴ Insolvency Act 1986 S.18(2)

¹⁰⁵ Insolvency Act 1986 S.18(3)

¹⁰⁶ Insolvency Act 1986 S.24(5)

¹⁰⁷ Re Sharps of Truro Ltd [1990] BCC 94. quoted in Robert R. Pennington, Pennington's Corporate Insolvency Law,p.355.

¹⁰⁸ Re Synthetic technology Ltd [1990] BCLC 378. quoted in Robert R. Pennington, Pennington's Corporate Insolvency Law,p.355.

นอกจากนี้การยกเลิกการฟื้นฟูกิจการนั้นอาจเกิดจากการยื่นคำร้องขอของเจ้าหนี้หรือผู้ถือหุ้น โดยอ้างเหตุในเรื่องการเสียประโยชน์หรือได้รับความเสียหายอย่างไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการฟื้นฟูกิจการ¹⁰⁹

หากศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ Administrator จะต้องแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนภายใน 14 วันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง¹¹⁰

อย่างไรก็ตาม การฟื้นตำแหน่งของ Administrator ไม่ว่าด้วยเหตุใด ไม่เป็นเหตุให้การฟื้นฟูกิจการต้องสิ้นสุดลงในทันที เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการอันเนื่องมาจากเหตุดังกล่าว¹¹¹

2.2.12. การเข้าสู่กระบวนการชำระบัญชี

เมื่อได้รับคำร้องขอยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ศาลอาจมีคำสั่งให้ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการหรือมีคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควร แต่อำนาจดังกล่าวของศาลไม่รวมถึงการสั่งให้ชำระบัญชีลูกหนี้จากคำขอให้ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการที่ยื่นโดย Administrator อย่างไรก็ตาม ศาลอาจสั่งให้ Administrator ใช้อำนาจที่มีตามกฎหมายในการเสนอคำขอเพื่อให้ศาลมีคำสั่งชำระบัญชีลูกหนี้ได้¹¹² นอกจากนี้ภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการแล้วเจ้าหนี้สามารถเสนอคำขอเพื่อให้ศาลมีคำสั่งชำระบัญชีลูกหนี้ได้¹¹³

กรณีที่ศาลสั่งให้ Administrator ยื่นคำขอเพื่อให้ศาลมีคำสั่งชำระบัญชีลูกหนี้นั้น ศาลจะแต่งตั้งให้ Administrator ทำหน้าที่เป็นผู้ชำระบัญชีตามกฎหมาย (provisional liquidator) ตั้งแต่

¹⁰⁹ Insolvency Act 1986 S.27(4) (d)

¹¹⁰ Insolvency Act 1986 S.18(4)

¹¹¹ Roy M. Goode, Principles of Corporate Insolvency Law, p.132

¹¹² Insolvency Act 1986 S.14(1) and Sch 1, para 21.

¹¹³ Re Synthetic technology Ltd [1990] BCLC 378. quoted in Robert R. Pennington, Pennington's Corporate Insolvency Law, p.357.

วันที่มีการเสนอคำขอชำระบัญชี¹¹⁴ ผลของคำสั่งดังกล่าวจะทำให้ Administrator อยู่ในฐานะผู้ชำระบัญชีตามกฎหมายและยังคงมีอำนาจในการควบคุมและครอบครองทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป

ภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการและลูกหนี้ได้เข้าสู่การชำระบัญชานั้น มีข้อสังเกตคือ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ชำระบัญชีลูกหนี้ทันทีหลังจากสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการแล้ว การเริ่มต้นของการมีหนี้สินล้นพ้นตัวของลูกหนี้จะเริ่มตั้งแต่วันที่มีการเสนอคำขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และระยะเวลาดังกล่าวจะถูกขยายไปในช่วงที่มีการดำเนินการฟื้นฟูกิจการด้วย¹¹⁵ แต่หากการชำระบัญชีไม่ได้กระทำทันทีหลังจากยกเลิกการฟื้นฟูกิจการหรือมีช่วงเวลาที่เป็นช่องว่างระหว่างการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการกับการชำระบัญชีแล้ว การเริ่มต้นของการมีหนี้สินล้นพ้นตัวของลูกหนี้จะเริ่มตั้งแต่วันที่มีการเริ่มต้นการชำระบัญชี¹¹⁶ โดยในกรณีที่เป็นการชำระบัญชีโดยสมัครใจของลูกหนี้ (voluntary winding up) ก็ จะเริ่มตั้งแต่วันที่ที่ประชุมมีมติให้ชำระบัญชีบริษัท หรือในกรณีที่เป็นการชำระบัญชีโดยการถูกบังคับ (compulsory winding up) แล้วการเริ่มต้นของการมีหนี้สินล้นพ้นตัวจะเริ่มตั้งแต่วันที่ได้มีการเสนอคำขอชำระบัญชีลูกหนี้ต่อศาล

การเริ่มต้นของการมีหนี้สินล้นพ้นตัวนี้จะมีผลในเรื่องของการเพิกถอนการให้ (invalidate gifts) การเพิกถอนการฉ้อฉล (undervalue) และการเพิกถอนการกระทำใด ๆ ที่เป็น การให้เปรียบ (preferences) ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำในช่วงเวลาที่ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว¹¹⁷ ดังนั้นหาก ลูกหนี้เข้าสู่การชำระบัญชีทันทีที่มีการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการแล้วจะทำให้การเพิกถอนการกระทำดังกล่าวมีผลครอบคลุมมากกว่า

2.3. กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการในสิงคโปร์

การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่ประสบปัญหาทางการเงินในประเทศสิงคโปร์นั้น อยู่ภายใต้ กระบวนการจัดการทรัพย์สินโดยศาลหรือที่เรียกว่า “Judicial Management” ซึ่งกำหนดไว้ใน Companies (Amendment) Act 1987 โดยกฎหมายดังกล่าวมีที่มาจากกระบวนการ

¹¹⁴ การแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีตามกฎหมายของศาลนี้จะมีผลเมื่อมีการเสนอคำขอเพื่อให้ศาลมีคำสั่งชำระบัญชี [Insolvency Act 1986 S.135(1)]

¹¹⁵ Insolvency Act 1986 S.240(3)(a)

¹¹⁶ Insolvency Act 1986 S.240(3)(b)

¹¹⁷ Insolvency Act 1986 S.238 and S.239

Administration Order ใน Insolvency Act 1986 ของอังกฤษ อย่างไรก็ตามมีบทบัญญัติบางส่วนที่นำมาจาก Insolvency Bill 1985 ซึ่งไม่ได้มีการประกาศใช้ในอังกฤษ¹¹⁸

2.3.1. การเริ่มกระบวนการ

ในกรณีที่ปรากฏว่าลูกหนี้เป็นหรือมีแนวโน้มว่าจะเป็นผู้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ และมีความเป็นไปได้อย่างมีเหตุผลว่ากิจการของลูกหนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนนั้นสามารถฟื้นฟูหรือรักษาไว้เพื่อให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ หรือกรณีที่การจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ย่อมให้ประโยชน์แก่เจ้าหนี้มากกว่าการเลิกบริษัทแล้ว ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้อาจเสนอคำขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้โดยใช้กระบวนการ Judicial Management ได้¹¹⁹

ข้อกำหนดในเรื่องเงื่อนไขในการเสนอคำขอฟื้นฟูกิจการนี้ไม่มีปรากฏใน Insolvency Act 1986 ของอังกฤษ อย่างไรก็ตามข้อกำหนดดังกล่าวนี้ปรากฏอยู่ใน The Cork Report 1982 ด้วย¹²⁰

การยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการโดยลูกหนี้อาจทำได้โดยใช้มติข้างมากของที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือของคณะกรรมการของลูกหนี้ สำหรับการยื่นคำขอโดยเจ้าหนี้นั้นอาจเป็นการเสนอโดยเจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนร่วมกันเสนอคำขอดังกล่าวก็ได้ เจ้าหนี้ดังกล่าวรวมถึงเจ้าหนี้ซึ่งหนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือเป็นหนี้ในอนาคต (contingent or prospective creditors)¹²¹ ด้วย

¹¹⁸ Andrew Hicks & Walter Woon, The Companies Act of Singapore An Annotation, (Singapore : Butterworths, 1989) p.463.

ลูกหนี้จะตกเป็นผู้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ในกรณีที่เจ้าหนี้ได้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้แล้ว และลูกหนี้ไม่ดำเนินการชำระหนี้หรือไม่จัดหาหลักประกันการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ดังกล่าวภายใน 3 สัปดาห์ โดยไม่ได้แสดงเหตุผลให้เป็นที่พอใจแก่บรรดาเจ้าหนี้ [Companies (Amendment) Act 1987 S. 254(12)]

¹¹⁹ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227A (a), (b)

¹²⁰ Andrew Hicks & Walter Woon, The Companies Act of Singapore An Annotation, p.463.

¹²¹ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227B(1)

ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ได้มีการลงทุนหรือให้กู้ยืมเงินแก่กิจการของลูกหนี้ด้วยแล้ว ผู้ถือหุ้นดังกล่าวย่อมมีฐานะเป็นเจ้าของด้วย ซึ่งมีผลให้ผู้ถือหุ้นดังกล่าวสามารถยื่นคำขอให้จัดการทรัพย์สินในฐานะเจ้าหนี้ได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นของลูกหนี้¹²²

เมื่อได้เสนอคำขอต่ศาลแล้วผู้ยื่นคำขอมีหน้าที่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา (Gazette) และหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลาย พร้อมกับส่งสำเนาคำร้องขอนั้นไปยังนายทะเบียนและในกรณีที่บริษัทลูกหนี้มีเจ้าหนี้ที่มีหลักประกันประเภท Floating Charge ผู้ยื่นคำขอจะต้องมีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าหนี้ดังกล่าวด้วย¹²³

2.3.2. การพิจารณาคำขอ

การพิจารณาคำขอให้ใช้กระบวนการ Judicial Management นั้นศาลจะพิจารณาเงื่อนไขในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย การพิจารณาในเรื่องสถานะที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ในเรื่องของการดำเนินธุรกิจของลูกหนี้ต่อไป การรักษากิจการของลูกหนี้ไว้ได้ การประนอมหนี้หรือการจัดการทรัพย์สินตาม Voluntary arrangement และประโยชน์ที่จะเกิดจากการฟื้นฟูกิจการเปรียบเทียบกับชำระบัญชี¹²⁴ อย่างไรก็ตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นนี้ไม่เป็นการบังคับศาลว่าต้องมีคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการ ศาลอาจมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการได้แม้ว่าเงื่อนไขดังกล่าวจะถูกแสดงให้เห็นเป็นที่พอใจของศาลแล้วก็ตาม นอกจากนี้ศาลอาจพิจารณาเงื่อนไขอื่น ๆ นอกเหนือจากเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ก็ได้¹²⁵

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการแต่งตั้งหรือจะมีการแต่งตั้งผู้จัดการทรัพย์สิน (receiver) หรือมีการคัดค้านจากผู้ถือหุ้นกู้ หรือเจ้าหนี้ที่มีหลักประกัน Floating Charge ซึ่งมีสิทธิแต่งตั้งผู้จัดการทรัพย์สินแล้วศาลจะไม่อนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้¹²⁶ ทั้งนี้เว้นแต่ศาลเห็นว่าการฟื้นฟูกิจการตาม

¹²² High Court OP No 42/87, quoted in TC Choong & VK Rajah, Judicial Management in Singapore, (Singapore : Butterworths, 1990), p.44.

¹²³ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227B(4)

¹²⁴ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227B(1), S. 227B(5)

¹²⁵ TC Choong & VK Rajah, Judicial Management in Singapore, p.38

¹²⁶ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227B(5)

กระบวนการ Judicial Management หรือการแต่งตั้ง Judicial Manager จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม (public interest) แล้วศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้จัดการทรัพย์สินได้¹²⁷

ในกรณีที่ลูกหนี้ได้มีการชำระบัญชีแล้ว หรือกรณีที่ลูกหนี้เป็นธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หรือบริษัทประกันภัย ศาลจะต้องมีคำสั่งยกคำร้องขอจัดการทรัพย์สินนั้น¹²⁸ อย่างไรก็ตาม ในกรณีดังกล่าวยังมีความเห็นต่างกันอยู่ โดยความเห็นแรกเห็นว่า ในกรณีที่เป็นกรกระทำเพื่อประโยชน์ของมหาชนแล้วแม้ว่าลูกหนี้จะเข้าสู่การชำระบัญชีแล้ว หรือลูกหนี้เป็นธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หรือบริษัทประกันภัย ก็ตาม ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลูกหนี้เข้าสู่การฟื้นฟูกิจการได้¹²⁹ ในขณะที่อีกฝ่ายเห็นว่าการให้อำนาจศาลในการอนุญาตให้ลูกหนี้ฟื้นฟูกิจการเพื่อประโยชน์ของมหาชนนั้นไม่น่าจะครอบคลุมถึงกรณีดังกล่าว¹³⁰

2.3.3. ผลของการยื่นคำขอ

เมื่อมีการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลแล้ว จะทำให้เกิดการพักการชำระหนี้ชั่วคราวหรือเกิดสถานะที่เรียกว่า “Temporary Moratorium”¹³¹ ซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของลูกหนี้ เจ้าหนี้ และผู้เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราว สถานะดังกล่าวจะมีขึ้นตั้งแต่วันที่มีการยื่นคำขอจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่ง

ผลของสถานะ “Temporary Moratorium” ที่เกิดขึ้นคือ¹³²

- (1) ห้ามลูกหนี้มีมติเลิกกิจการ และห้ามมีคำสั่งให้ลูกหนี้เลิกกิจการ
- (2) ห้ามบังคับตามหลักประกันหรือสิทธิใด ๆ ที่มีอยู่เหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ รวมถึงการห้ามเรียกคืนสินค้าที่อยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาเช่า หรือข้อตกลง

¹²⁷ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227B(10) (a)

¹²⁸ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227B(7)

¹²⁹ Andrew Hicks & Walter Woon, The Companies Act of Singapore An Annotation, (Singapore : Butterworths,1989) p.470.

¹³⁰ TC Choong & VK Rajah, Judicial Management in Singapore, p.39.

¹³¹ Ibid., p.58.

¹³² Companies (Amendment) Act 1987 S. 227C

สงวนสิทธิ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล โดยในการอนุญาตศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไปได้

(3) ห้ามดำเนินคดีหรือบังคับคดี รวมถึงการห้ามดำเนินกระบวนการทางกฎหมายใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อลูกหนี้หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ รวมถึงการกำหนดให้กระบวนการดังกล่าวที่กำลังดำเนินอยู่ต้องระงับลงด้วย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล โดยในการอนุญาตศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไปได้

ในระหว่างที่ศาลพิจารณาคำขอฟื้นฟูกิจการนั้น ผู้ยื่นคำขออาจร้องขอให้ศาลแต่งตั้ง Interim Judicial Manager เพื่อทำหน้าที่จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้เป็นการชั่วคราวก็ได้ โดยศาลจะต้องกำหนดอำนาจหน้าที่ของ Interim Judicial Manager ไว้ในคำสั่งด้วย¹³³

แม้ว่าในกฎหมายจะไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของ Interim Judicial Manager ไว้ก็ตาม แต่โดยทั่วไปแล้วศาลจะแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็น Judicial Manager ได้ให้ทำหน้าที่ดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจาก Interim Judicial Manager อาจได้รับการแต่งตั้งให้เป็น Judicial Manager ต่อไป¹³⁴

2.3.4. ผลของคำสั่ง Judicial Management

หลังจากที่พิจารณาคำขอแล้ว หากต่อมาศาลมีคำสั่งอนุญาตลูกหนี้ฟื้นฟูกิจการภายใต้กระบวนการ Judicial Management แล้ว คำสั่งดังกล่าวจะมีผลให้การพักชำระหนี้หรือสถานะ "Moratorium" ที่มีอยู่ในระหว่างการพิจารณาคำขอดำเนินต่อไปอีก ซึ่งสถานะดังกล่าวก่อให้เกิดผลดังนี้¹³⁵

- (1) ห้ามลูกหนี้มีมติเลิกกิจการ และห้ามมีคำสั่งให้ลูกหนี้เลิกกิจการ
- (2) ห้ามผู้ถือหุ้นกู้ หรือเจ้าหนี้ผู้ทรง Floating Charge หรือ Fixed Charge แต่งตั้งผู้จัดการทรัพย์สิน
- (3) ห้ามบังคับตามหลักประกันหรือสิทธิใด ๆ ที่มีอยู่เหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ รวมถึงการห้ามเรียกคืนสินค้าที่อยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาเช่า หรือข้อตกลง

¹³³ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227B(10) (b)

¹³⁴ TC Choong & VK Rajah, Judicial Management in Singapore, p.54.

¹³⁵ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227D(4)

สงวนสิทธิ (retention of title agreement)* ทั้งนี้เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจาก Judicial Manager หรือได้รับอนุญาตจากศาล โดยในการอนุญาตศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไว้ก็ได้

(4) ห้ามดำเนินคดีหรือบังคับคดี รวมถึงการห้ามดำเนินกระบวนการทางกฎหมายใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อลูกหนี้หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ รวมถึงการกำหนดให้กระบวนการดังกล่าวที่กำลังดำเนินอยู่ต้องระงับลงด้วย ทั้งนี้เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจาก Judicial Manager หรือได้รับอนุญาตจากศาล โดยในการอนุญาตศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไว้ก็ได้

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตคือเจ้าหนี้ที่มีสิทธิในการหักกลบลบหนี้กับลูกหนี้ สามารถใช้สิทธิดังกล่าวภายใต้กระบวนการ Judicial Management ได้ ทั้งนี้เนื่องจากในมาตรา 227X ของ Companies (Amendment) Act 1987 ให้อำนาจศาลในการนำบทบัญญัติในส่วนของชำระบัญชี (liquidation) มาใช้กับกระบวนการ Judicial Management นี้ได้ ซึ่งในทางปฏิบัติพบว่าศาลอนุญาตให้เจ้าหนี้ใช้สิทธิหักกลบลบหนี้ได้ และสิทธิดังกล่าวมีขอบเขตกว้างกว่าสิทธิในการหักกลบลบหนี้ภายใต้กฎหมายทั่วไป เนื่องจากเจ้าหนี้สามารถนำสิทธิเรียกร้องที่ยังไม่ถึงกำหนดเวลาชำระหนี้มาหักได้ด้วย¹³⁶

นอกจากสถานะ “Moratorium” แล้ว คำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการยังมีผลให้ผู้จัดการทรัพย์สินที่ถูกแต่งตั้งโดยผู้ถือหุ้นหรือเจ้าหนี้ที่มีหลักประกัน Floating Charge นั้นต้องพ้นจากหน้าที่และมีผลให้คำขอเลิกกิจการของลูกหนี้ที่ได้ยื่นไว้ต่อศาลถูกยกไปด้วย¹³⁷

ในระหว่างเวลาที่คำสั่ง Judicial Management มีผลใช้บังคับอยู่นั้น กิจการ การดำเนินธุรกิจ และทรัพย์สินต่าง ๆ ของลูกหนี้ จะอยู่ภายใต้การจัดการของ Judicial Manager ที่ศาลแต่งตั้งขึ้น¹³⁸ และ Judicial Manager มีหน้าที่ต้องระบุข้อความเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินภายใต้ Judicial Management ไว้ในใบส่งของ กระดาษจดหมาย หรือเอกสารใด ๆ ที่ออกโดยหรือกระทำในนามของลูกหนี้ หรือ Judicial Manager ด้วย¹³⁹

* ข้อตกลงสงวนสิทธิ (retention of title agreement) หมายความว่าข้อตกลงเกี่ยวกับการขายสินค้าให้แก่ลูกหนี้(ผู้ซื้อ) โดยไม่ได้มีการกำหนดหลักประกันสำหรับสินค้าที่ขาย แต่มีข้อกำหนดว่าในกรณีที่ลูกหนี้ต้องมีการเลิกกิจการ และผู้ขายยังไม่รับชำระราคาสินค้านั้น ผู้ขายจะมีบุริมสิทธิในสินค้าที่ขายหรือทรัพย์สินใด ๆ ที่ได้มาเพื่อทดแทนสินค้านั้น เหนือกว่าเจ้าหนี้อื่น ๆ ของลูกหนี้นั้น [The Companies (Amendment) Act 1987 S. 227H(9)]

¹³⁶ TC Choong & VK Rajah, Judicial Management in Singapore, p.69.

¹³⁷ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227D(1)

¹³⁸ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227B(2) , S. 227G(2)

¹³⁹ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227E(1)

2.3.5. Judicial Manager

ในการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการนั้น ผู้ยื่นคำขอจะต้องเสนอชื่อบุคคลที่จะทำหน้าที่ Judicial Manager มาพร้อมกับคำขอด้วย ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติในการทำหน้าที่ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ศาลมีอำนาจที่จะแต่งตั้งบุคคลอื่นเพื่อทำหน้าที่เป็น Judicial Manager ได้

(1) คุณสมบัติ

บุคคลที่จะถูกเสนอชื่อเพื่อทำหน้าที่เป็น Judicial Manager นั้นจะต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตจาก The Minister และบุคคลดังกล่าวต้องไม่ใช่ผู้สอบบัญชีของบริษัทลูกหนี้¹⁴⁰ เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเสนอชื่อโดย The Minister หรือศาลเป็นผู้เสนอแต่งตั้งให้บุคคลใดทำหน้าที่เป็น Judicial Manager แล้ว บุคคลดังกล่าวไม่จำเป็นต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตก็ได้

ใน Companies (Amendment) Act 1987 ไม่ได้กำหนดในเรื่องคุณสมบัติต้องห้าม (disqualifications) ของผู้ทำหน้าที่เป็น Judicial Manager ไว้อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติแล้วศาลจะไม่อนุญาตให้บุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดการกิจการของลูกหนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือผู้เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ในลักษณะของ "Shadow directors" นั้น ทำหน้าที่เป็น Judicial Manager¹⁴¹

(2) การคัดค้านการเสนอชื่อ Judicial Manager

ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นผู้ยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการและมีการเสนอชื่อผู้ทำหน้าที่เป็น Judicial Manager มาพร้อมกับคำขอด้วยนั้น เจ้าหนี้มีสิทธิคัดค้านผู้ถูกเสนอชื่อดังกล่าวและเสนอชื่อบุคคลที่ตนเห็นสมควรแทนได้ โดยบุคคลที่เจ้าหนี้เสนอชื่อนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้า

¹⁴⁰ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227B(3)

* The Minister จะใช้อำนาจแต่งตั้งบุคคลใดเพื่อทำหน้าที่เป็น Judicial Manager ในกรณีที่เห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเท่านั้น [Companies (Amendment) Act 1987 S. 227B(3)(e)]

¹⁴¹ TC Choong & VK Rajah, Judicial Management in Singapore, p.81.

หนี้ซึ่งมีเจ้าหนี้ฝ่ายข้างมากและมีจำนวนหนี้ข้างมาก¹⁴² ในกรณีดังกล่าวศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลที่เจ้าหนี้เสนอชื่อเป็น Judicial Manager ได้

ในการใช้สิทธิคัดค้านนี้เฉพาะแต่เจ้าหนี้เท่านั้นที่สามารถใช้สิทธิดังกล่าวได้¹⁴³

(3) การแต่งตั้ง Judicial Manager

ภายใต้มาตรา 227B(3)(a) กำหนดให้ผู้ทำหน้าที่ Judicial Manager ต้องมีคนเดียว (a single approved company auditor to act as Judicial Manager) อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติศาลจะใช้การตีความว่ารวมถึงการกำหนดให้ Judicial Manager ตั้งแต่ 2 คนทำหน้าที่ร่วมกันด้วย และในกรณีที่มีการแต่งตั้ง Judicial Manager ที่ทำหน้าที่ร่วมกันนี้ศาลจะต้องกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจของ Judicial Manager ดังกล่าวให้ชัดเจนด้วย¹⁴⁴

หลังจากที่ศาลมีคำสั่งแต่งตั้ง Judicial Manager แล้วจะต้องลงคำสั่งแต่งตั้งในราชกิจจานุเบกษา และในหนังสือพิมพ์รายวันท้องถิ่นทันที พร้อมกับแจ้งคำสั่งแต่งตั้งไปยังนายทะเบียนและบรรดาเจ้าหนี้ของลูกหนี้¹⁴⁵

เมื่อมีการแต่งตั้ง Judicial Manager แล้วลูกหนี้จะต้องจัดทำบัญชีแถลงกิจการของตนโดยมีรายละเอียดขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อเสนอต่อ Judicial Manager ภายใน 21 วัน หรือภายในกำหนดเวลาที่ Judicial Manager อนุญาตให้ขยายออกไปแต่ต้องไม่เกิน 2 เดือนนับแต่วันที่คำสั่งอนุญาตให้จัดการทรัพย์สิน¹⁴⁶

(4) สถานะและความรับผิดชอบของ Judicial Manager

แม้ว่า Judicial Manager จะอยู่ในฐานะที่เป็นตัวแทนของลูกหนี้ก็ตาม แต่ Judicial Manager ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัวในการเข้าทำสัญญาต่าง ๆ ของบริษัท หรือเป็นผู้อนุมัติ ทั้งนี้เว้นแต่จะแจ้งให้คู่สัญญาอีกฝ่ายทราบว่าตนจะไม่รับผิดชอบเป็นส่วนตัวในสัญญาดังกล่าว อย่างไรก็ตามในกรณีที่ Judicial Manager ต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัวในสัญญาดังกล่าว Judicial Manager มีสิทธิได้รับค่าชดเชยความเสียหายดังกล่าว รวมถึงได้รับเงินค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่ได้ออกไป โดยหักออกจากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งได้อยู่ในความครอบครองหรืออยู่ภายใต้อำนาจจัดการของ

¹⁴² Companies (Amendment) Act 1987 S. 227B(3)(c)

¹⁴³ TC Choong & VK Rajah, Judicial Management in Singapore, p.81.

¹⁴⁴ Ibid., p.82.

¹⁴⁵ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227H

¹⁴⁶ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227K(2)

Judicial Manager โดยมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่น¹⁴⁷ ซึ่งรวมถึงเจ้าหนี้ Floating Charge ด้วย แต่ไม่รวมถึงทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้ Fixed Charge

ความรับผิดชอบของ Judicial Manager นี้จะกำหนดไว้แตกต่างจากของอังกฤษ เนื่องจาก Administrator ไม่ต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัวเพราะกระทำในฐานะเป็นตัวแทนของลูกหนี้ ในขณะที่ Judicial Manager แม้ว่าจะถือว่าเป็นตัวแทนของลูกหนี้ก็ยังคงรับผิดชอบเป็นส่วนตัว

อย่างไรก็ตามการกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวมีขึ้นเพื่อให้กระบวนการฟื้นฟูกิจการมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในทางธุรกิจ ทั้งนี้เพราะบุคคลที่ติดต่อกับลูกหนี้นั้น ย่อมเต็มใจที่จะให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้หากว่าเขาสามารถเรียกให้ตัวแทนคือ Judicial Manager ชำระหนี้ได้โดยตรง ดังนั้นเจ้าหนี้ซึ่งมูลหนี้เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของ Judicial Manager ในช่วงเวลาที่ดำเนินการฟื้นฟูกิจการอยู่จึงได้รับสิทธิตามกฎหมายที่จะเรียกร้องเอาจาก Judicial Manager ซึ่งทำให้เจ้าหนี้สามารถได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้อื่น ซึ่งรวมถึงเจ้าหนี้ Floating Charge ด้วย¹⁴⁸

(5) อำนาจของ Judicial Manager¹⁴⁹

โดยทั่วไปแล้ว Judicial Manager มีอำนาจดำเนินธุรกิจของลูกหนี้ และกระทำการใด ๆ ที่จำเป็นเพื่อจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ รวมถึงการดำเนินการใด ๆ ตามที่ศาลกำหนดไว้

อำนาจโดยทั่วไปของ Judicial Manager นั้นได้แก่ การซื้อขาย การจำหน่ายทรัพย์สิน การกู้ยืมเงินในนามของลูกหนี้ การรวบรวมและเก็บรักษาทรัพย์สินต่าง ๆ ของลูกหนี้ การฟ้องหรือต่อสู้คดีหรือดำเนินการใด ๆ ทางกฎหมายเพื่อประโยชน์ของลูกหนี้ การแต่งตั้งผู้ช่วย นักบัญชี หรือผู้มีวิชาชีพอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงอำนาจต่าง ๆ ที่เป็นของกรรมการหรือผู้บริหารของลูกหนี้ก็จะตกเป็นของ Judicial Manager ด้วย สิ่งเหล่านี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

ข้อสังเกตในเรื่องอำนาจของ Judicial Manager เปรียบเทียบกับอำนาจของ Administrator ก็คือ Judicial Manager จะเข้าไปสวมอำนาจทุกอย่างของกรรมการ ในขณะที่

¹⁴⁷ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227I

¹⁴⁸ Andrew Hicks & Walter Woon, The Companies Act of Singapore An Annotation, p.480.

¹⁴⁹ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227G , the Eleventh Schedule

Administrator จะมีอำนาจในการจัดการกิจการทรัพย์สินและธุรกิจของลูกหนี้เท่านั้น ตามกฎหมายอังกฤษไม่ได้ให้อำนาจ Administrator ที่จะเข้าสวมอำนาจทั้งหมดของกรรมการ¹⁵⁰

นอกจากนี้บุคคลที่ติดต่อกับ Judicial Manager โดยสุจริตและมีคำตอบแทนนั้น จะได้รับความคุ้มครองไม่ว่า Judicial Manager จะกระทำการในขอบเขตอำนาจของตนหรือไม่ก็ตาม

อำนาจในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ยังรวมถึงการจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้หลักประกัน Floating Charge ด้วย โดย Judicial Manager สามารถจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินดังกล่าวไปในลักษณะที่ปลอดจากภาระผูกพันได้ อย่างไรก็ตาม หากทรัพย์สินดังกล่าวอยู่ภายใต้หลักประกันประเภท Fixed Charge หรืออยู่ภายใต้สัญญาเช่าซื้อ สัญญาเช่า หรือข้อตกลงที่มีการสงวนสิทธิของผู้ขาย การจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวของ Judicial Manager จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัด 3 ประการ คือ

5.1) Judicial Manager ต้องยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอความเห็นชอบ และศาลจะอนุญาตให้จำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวในกรณี que se เห็นว่าเป็นการกระทำเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการจัดการทรัพย์สิน

5.2) Judicial Manager ต้องบอกกล่าวไปยังเจ้าหนี้ที่มีสิทธิเหนือหลักประกันนั้น รวมถึงเจ้าของทรัพย์สิน เพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีโอกาสคัดค้านการจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าว

5.3) เงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินจะต้องนำมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ที่มีสิทธิเหนือหลักประกันนั้น หรือนำไปชำระหนี้แก่คู่สัญญาเช่าซื้อ สัญญาเช่า หรือข้อตกลงสงวนสิทธิดังกล่าว

2.3.6. แผนการฟื้นฟูกิจการ

แผนการฟื้นฟูกิจการในที่นี้หมายถึงข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดการกิจการและทรัพย์สินที่ Judicial Manager จัดทำขึ้น โดย Judicial Manager ต้องเสนอแผนการปรับปรุงกิจการเพื่อขอความเห็นชอบจากเจ้าหนี้ภายใน 60 วันนับแต่วันที่คำสั่งแต่งตั้ง และต้องส่งสำเนาข้อเสนอไปยังนายทะเบียน ผู้ถือหุ้น และบรรดาเจ้าหนี้ โดยต้องจัดส่งล่วงหน้าก่อนวันประชุมเพื่อพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการไม่น้อยกว่า 14 วัน¹⁵¹

¹⁵⁰ Andrew Hicks & Walter Woon, The Companies Act of Singapore An Annotation, p.474.

¹⁵¹ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227M (1)

รายการที่ปรากฏในแผนฟื้นฟูกิจการจะเป็นเรื่องในทางการค้า การดำเนินธุรกิจเป็นสำคัญ โดยปกติแล้วข้อเสนอในแผนจะถูกจำกัดด้วยวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในคำสั่งอนุญาตให้ฟื้นฟูกิจการ หรือ Judicial Management Order

ทางเลือกที่ปรากฏในแผนฟื้นฟูกิจการมักจะเป็นเรื่องของการช่วยเหลือกิจการของลูกหนี้ (corporate rescue) หรือการขายทรัพย์สินของลูกหนี้หากว่าการขายทรัพย์สินนั้นให้ประโยชน์มากกว่า

นอกจากนี้ในแผนฟื้นฟูกิจการอาจกำหนดให้มีการพิจารณาข้อตกลงการจัดการทรัพย์สินด้วยความสมัครใจระหว่างเจ้าหนี้กับผู้ถือหุ้นด้วยก็ได้ โดยในกรณีที่มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ศาลมีอำนาจเรียกประชุมเจ้าหนี้โดยไม่ต้องมีการแบ่งแยกชั้นของเจ้าหนี้ และในการขอความเห็นชอบจากที่ประชุมเกี่ยวกับการยอมรับตามข้อตกลงนั้น ศาลมีอำนาจกำหนดให้ใช้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของมูลค่าของจำนวนหนี้ก็ได้¹⁵² ซึ่งหากเป็นการพิจารณาข้อตกลงการจัดการทรัพย์สินในกรณีปกติแล้วจะต้องมีการแบ่งชั้นของเจ้าหนี้และต้องได้รับความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนเจ้าหนี้และมูลค่าของหนี้¹⁵³

เมื่อแผนฟื้นฟูกิจการได้รับการยอมรับจากที่ประชุมเจ้าหนี้แล้ว Judicial Manager มีหน้าที่ต้องจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ไปตามข้อกำหนดดังกล่าว

2.3.7. การให้ความเห็นชอบในแผนฟื้นฟูกิจการ

แผนฟื้นฟูกิจการที่ถือว่าได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้จะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงข้างมากโดยพิจารณาทั้งจำนวนเจ้าหนี้และจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ที่มาประชุมและออกเสียงโดยเจ้าหนี้ที่จะมีสิทธิออกเสียงนั้นจะต้องเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ยื่นพิสูจน์สิทธิเรียกร้องและสิทธิเรียกร้องดังกล่าวได้รับอนุมัติจาก Judicial Manager แล้ว¹⁵⁴ สำหรับเจ้าหนี้ที่หนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระ หนี้ที่ไม่สามารถกำหนดจำนวนได้แน่นอน หรือหนี้ที่ยังไม่แน่นอน (contingent creditor) นั้น แม้ว่าจะสามารถยื่นคำขอเพื่อให้มีการฟื้นฟูกิจการและมีสิทธิคัดค้านผู้ถูกเสนอชื่อเป็น Judicial Manager ได้ก็ตาม แต่เจ้าหนี้ดังกล่าวไม่มีสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนในแผนฟื้นฟูกิจการ¹⁵⁵

¹⁵² Companies (Amendment) Act 1987 S. 227X

¹⁵³ Companies (Amendment) Act 1987 S. 210

¹⁵⁴ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227N

¹⁵⁵ Companies Regulations 1987 r.49, r.65, r.71

สำหรับเจ้าหนี้มีประกัน จะมีสิทธิในการออกเสียงได้เฉพาะหนี้ในส่วนที่เกินกว่ามูลค่าของหลักประกันเท่านั้น เว้นแต่เจ้าหนี้ดังกล่าวจะได้สละหลักประกันจึงจะสามารถมีสิทธิออกเสียงได้เต็มตามจำนวนหนี้ ในกรณีที่เจ้าหนี้มีประกันออกเสียงเต็มตามจำนวนหนี้ทั้งหมดจะถือว่าเจ้าหนี้ดังกล่าวได้สละหลักประกัน ทั้งนี้เว้นแต่เจ้าหนี้นั้นจะแสดงให้เห็นว่าการลงคะแนนดังกล่าวกระทำโดยพลั้งเผลอ (inadvertence)¹⁵⁶

ในขณะที่เข้ารับการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ดังนั้นในกระบวนการฟื้นฟูกิจการจึงไม่มีข้อกำหนดให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิออกเสียงในการพิจารณาแผน อย่างไรก็ตามหากแผนฟื้นฟูกิจการทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับความเสียหายอย่างไม่เป็นธรรมแล้ว ผู้ถือหุ้นสามารถร้องขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองผลประโยชน์ของตนก็ได้¹⁵⁷

Judicial Manager จะต้องรายงานผลการประชุมต่อศาล นายทะเบียน และบุคคลตามที่ศาลกำหนดไว้

ในกรณีที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่ยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการที่ Judicial Manager เสนอนั้น ศาลอาจมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ หรือมีคำสั่งให้เลื่อนการไต่สวนออกไป หรือมีคำสั่งชั่วคราวหรือคำสั่งใด ๆ ที่ศาลเห็นสมควร คำสั่งของศาลจะต้องมีการประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันด้วย

2.3.8. คณะกรรมการเจ้าหนี้

เมื่อที่ประชุมเจ้าหนี้ให้ความเห็นชอบในแผนฟื้นฟูกิจการของ Judicial Manager แล้ว ที่ประชุมเจ้าหนี้อาจตั้งคณะกรรมการเจ้าหนี้ขึ้นมาเพื่อกำกับดูแลการทำงานของ Judicial Manager ก็ได้

คณะกรรมการเจ้าหนี้จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คนแต่ไม่เกิน 7 คน¹⁵⁸ โดยคณะกรรมการดังกล่าวนอกจากจะประกอบด้วยตัวแทนของเจ้าหนี้แล้วยังต้องประกอบด้วยตัวแทนของลูกจ้าง 1 คนและตัวแทนของผู้ถือหุ้นอีก 1 คนด้วย โดยตัวแทนของลูกจ้างจะต้องไม่ใช่กรรมการหรือผู้บริหารของลูกหนี้และในกรณีที่ลูกจ้างของลูกหนี้อยู่ภายใต้สหภาพแรงงาน (trade union)¹⁵⁹ ตัวแทนของ

¹⁵⁶ Companies Regulations 1987 r.72

¹⁵⁷ Andrew Hicks & Walter Woon, The Companies Act of Singapore An Annotation, p.485.

¹⁵⁸ Companies Regulations 1987 r.84(1)(a)

¹⁵⁹ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227S

สหภาพแรงงานจะเป็นตัวแทนของลูกจ้างเพื่อรักษาประโยชน์ของลูกจ้าง และเป็นตัวแทนของลูกจ้างเกี่ยวกับสิทธิเรียกร้องค่าจ้าง ซึ่งเป็นกรณีที่กฎหมายให้สิทธิแก่ตัวแทนของลูกจ้างและตัวแทนของผู้ถือหุ้นเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ และมีสิทธิในการได้รับแจ้งรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของลูกหนี้ แต่ไม่มีสิทธิในการออกเสียงเพื่อพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการ¹⁶⁰

2.3.9. การดำเนินการฟื้นฟูกิจการของ Judicial Manager

Judicial Manager จะต้องจัดการกิจการให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหน้าที่ อย่างไรก็ตามแผนดังกล่าวอาจมีการแก้ไขให้เหมาะสมได้เป็นครั้งคราว การแก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการภายหลังจากที่ประชุมเจ้าหน้าที่ได้ให้ความเห็นชอบแล้วจะกระทำต่อเมื่อได้รับความยินยอมจาก Judicial Manager¹⁶¹

ในกรณีที่การแก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการนั้นเป็นการแก้ไขในส่วนที่เป็นสาระสำคัญแล้ว Judicial Manager จะต้องขอความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหน้าที่ก่อน ทั้งนี้โดยใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับการขอความเห็นชอบในคราวแรก¹⁶²

2.3.10. ผู้ได้รับผลกระทบจากการฟื้นฟูกิจการ

นอกจากการใช้สิทธิในการให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ การคัดค้านและการเสนอชื่อบุคคลผู้ทำหน้าที่เป็น Judicial Manager ซึ่งเป็นสิทธิโดยทั่วไปของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการฟื้นฟูกิจการแล้ว เจ้าหน้าที่ดังกล่าวยังมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองหรือปกป้องผลประโยชน์ของตนจากความเสียหายหรือการกระทำใด ๆ ที่ไม่เป็นธรรมอันเกิดขึ้นจากการจัดการทรัพย์สินของ Judicial Manager ด้วย โดยสิทธิของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้แก่

(1) การขอบังคับตามสิทธิที่เจ้าหน้าที่มีอยู่เหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันขณะที่อยู่ในสถานะ "Moratorium" โดยในกรณีที่มูลค่าทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันนั้นจะลดน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญหากมิได้มีการจำหน่ายทรัพย์สินนั้นไป หรือกรณีที่การเริ่มกระบวนการฟื้นฟูกิจการมีผลให้เจ้าหน้าที่ต้องเสียหายเนื่องจากการระงับการดำเนินการใด ๆ ต่อหลักประกันนั้นในช่วงเวลาดังกล่าว เจ้าหน้าที่อาจ

¹⁶⁰ Companies Regulations 1987 r.84(1)(b)

¹⁶¹ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227P (1)

¹⁶² Companies (Amendment) Act 1987 S. 227P (2)

ร้องขอต่อศาลเพื่อขอบังคับกับทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้นได้ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วศาลจะอนุญาตให้เจ้าหนี้บังคับกับทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันได้เฉพาะกรณีที่ทรัพย์สินนั้นไม่ได้เป็นสาระสำคัญในการฟื้นฟูกิจการเท่านั้น¹⁶³

(2) การคัดค้านการขายทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้หลักประกัน โดยในกรณีที่ Judicial Manager ขออนุมัติต่อศาลเพื่อขายทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้หลักประกันแล้ว เจ้าหนี้มีประกันดังกล่าวอาจคัดค้านการขายทรัพย์สินนั้นได้ โดยต้องแสดงให้เห็นว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้มีมากกว่าการขายทรัพย์สินดังกล่าว หรือกรณีที่ Judicial Manager ได้ขายทรัพย์สินไปในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาด¹⁶⁴

(3) การขอความคุ้มครองเนื่องจากการได้รับความเสียหายโดยไม่เป็นธรรม ในกรณีที่การจัดการกิจการและทรัพย์สินของ Judicial Manager นั้นมีผลทำให้ผลประโยชน์ของเจ้าหนี้หรือผู้ถือหุ้นได้รับความเสียหายอย่างไม่เป็นธรรมแล้ว บุคคลดังกล่าวอาจร้องขอต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ ผู้มีสิทธิร้องขอในกรณีนี้ได้แก่ เจ้าหนี้ ซึ่งอาจเป็นเจ้าหนี้คนเดียวหรือเจ้าหนี้หลายคนที่มีจำนวนหนี้รวมกันไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของสิทธิเรียกร้องทั้งหมดที่มีต่อลูกหนี้ เป็นผู้ยื่นคำร้องต่อศาลได้นอกจากนี้ผู้ถือหุ้นที่ได้รับความเสียหายที่ไม่เป็นธรรมก็มีสิทธิร้องขอต่อศาลได้เช่นกัน¹⁶⁵

2.3.11. การคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในระหว่างการฟื้นฟูกิจการ

(1) เจ้าหนี้ Floating Charge

หากหลักประกันที่ได้ให้แก่เจ้าหนี้ดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนเริ่มการฟื้นฟูกิจการ เจ้าหนี้ดังกล่าวก็จะถูกจำกัดสิทธิในการบังคับหลักประกัน (Automatic Crystallization) ในการทำให้หลักประกันนั้นกลายเป็น Fixed Charge นอกจากนี้ Judicial Manager ยังสามารถจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ที่อยู่ภายใต้ Floating Charge ได้ตามทางการค้าปกติ โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหนี้ Floating Charge โดย Judicial Manager สามารถดำเนินการดังกล่าวได้แม้ว่าที่ประชุมเจ้าหนี้ยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบในข้อเสนอก็ตาม¹⁶⁶

¹⁶³ TC Choong & VK Rajah, Judicial Management in Singapore, p.101.

¹⁶⁴ Ibid., p.104.

¹⁶⁵ Ibid., p.102.

¹⁶⁶ Cf ANZ Bank v Emgo (1967) VR 709,7110 quoted in TC Choong & VK Rajah, Judicial Management in Singapore, p.109.

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้ Floating charge ไปโดยปลอดจากภาระผูกพัน จะมีผลให้เจ้าหนี้ดังกล่าวมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่เข้ามาแทนที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนั้น ซึ่งสิทธิดังกล่าวรวมถึงสิทธิในการติดตามเงินในบัญชีของธนาคารของลูกค้าด้วย¹⁶⁷ นอกจากนี้ในกรณีที่มีการชำระบัญชี เจ้าหนี้ดังกล่าวจะมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้อื่นที่มีสิทธิ

(2) เจ้าหนี้ Fixed Charge

กรณีที่หลักประกันซึ่งได้ให้ไว้ต่อเจ้าหนี้ดังกล่าวเป็นสิ่งที่ให้ไว้ก่อนเริ่มการฟื้นฟูกิจการ การโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้หลักประกัน Fixed Charge จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุญาตจากศาล โดย Judicial Manager จะต้องแสดงให้เห็นที่พอใจต่อศาลว่าการขายทรัพย์สินดังกล่าวจะทำให้วัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในกิจการการฟื้นฟูกิจการนั้นบรรลุผลได้ ในกรณีดังกล่าวศาลมีอำนาจอนุญาตให้จำหน่ายทรัพย์สินไปโดยปลอดจากภาระใด ๆ ได้¹⁶⁸ และหากศาลมีคำสั่งอนุญาตให้จำหน่ายทรัพย์สินภายใต้หลักประกัน เจ้าหนี้ Fixed Charge สามารถคัดค้านการขายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของตนได้ โดยอาศัยเหตุในเรื่องของการทำให้เสียหายโดยไม่เป็นธรรมจากการทำหน้าที่ของ Judicial Manager¹⁶⁹

ในกรณีที่มีการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เจ้าหนี้ดังกล่าวจะมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินนั้น¹⁷⁰

2.3.12. หนี้และความรับผิดที่เกิดจากการฟื้นฟูกิจการ

เมื่อการฟื้นฟูกิจการภายใต้กระบวนการ Judicial Management สิ้นสุดลง หนี้หรือความรับผิดใด ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการฟื้นฟูกิจการอันเนื่องมาจากการทำหน้าที่ของ Judicial Manager จะมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองและอยู่ภายใต้อำนาจจัดการของ Judicial Manager ในลำดับก่อนเจ้าหนี้อื่นที่มีสิทธิ และเจ้าหนี้ Floating Charge ซึ่งมีอยู่ก่อน

¹⁶⁷ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227H (4)

¹⁶⁸ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227H (2)

¹⁶⁹ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227H (7)(b)

¹⁷⁰ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227H (5)

กระบวนการ Judicial Management และหนี้ดังกล่าวรวมถึงค่าตอบแทนของ Judicial Manager ด้วย¹⁷¹

นอกจากนี้หาก Judicial Manager ได้ก่อหนี้หรือภาระผูกพันโดยการให้หลักประกันประเภท Floating Charge ในช่วงเวลาที่ดำเนินการฟื้นฟูกิจการอยู่นั้น เจ้าหนี้ดังกล่าวย่อมมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้ Floating Charge ที่มีอยู่ก่อนการฟื้นฟูกิจการ¹⁷²

2.3.13. การสิ้นสุดการฟื้นฟูกิจการ

การฟื้นฟูกิจการภายใต้กระบวนการ Judicial Management จะสิ้นสุดลงเมื่อศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ โดยศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการในกรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนฟื้นฟูกิจการบรรลุผลแล้ว หรือไม่สามารกดำเนินการให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของ Judicial Manager จะต้องยื่นคำขอต่อศาลในกรณีที่ปรากฏเหตุดังกล่าว¹⁷³

(2) เมื่อเจ้าหนี้หรือผู้ถือหุ้นได้รับความเสียหายอย่างไม่เป็นธรรม อันเนื่องมาจากการฟื้นฟูกิจการ¹⁷⁴

(3) เมื่อแผนฟื้นฟูกิจการไม่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้¹⁷⁵

การสิ้นสุดการฟื้นฟูกิจการอันเนื่องมาจากคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการนั้น เป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ Judicial Manager สิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นการปลดเปลื้องความรับผิดชอบของ Judicial Manager การปลดเปลื้องความรับผิดชอบของ Judicial Manager นั้นเป็นการปลดเปลื้องความรับผิดชอบใด ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ อย่างไรก็ตามการปลดเปลื้องความรับผิดชอบดังกล่าวไม่มีผลให้ Judicial Manager หลุดพ้นจากความรับผิดชอบเนื่องจากการใช้ทรัพย์สินหรือเงินของ

¹⁷¹ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227I(1)(c), 227J(3)

¹⁷² TC Choong & VK Rajah, Judicial Management in Singapore, p.109.

¹⁷³ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227Q (1)

¹⁷⁴ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227R (3)(d)

¹⁷⁵ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227N(4)

ลูกหนี้ไปในทางที่ไม่เหมาะสม ความผิดฐานยกยอก หรือความรับผิดชอบเนื่องมาจากความประมาท การกระทำที่ฝ่าฝืนหรือไม่สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของ Judicial Manager¹⁷⁶

2.3.14. การเข้าสู่การชำระบัญชี*

ในกรณีที่ Judicial Manager เห็นว่าการชำระบัญชีของกิจการลูกหนี้นั้นเป็นกระบวนการที่เหมาะสมในการปลดเปลื้องลูกหนี้จากการมีหนี้สินส่วนตัวแล้ว Judicial Manager มีหน้าที่ต้องยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการและขอให้ศาลมีคำสั่งชำระบัญชีลูกหนี้

การขอให้ศาลมีคำสั่งชำระบัญชีลูกหนี้ที่ประชุมเจ้าหนี้หรือผู้ถือหุ้นอาจกำหนดไว้ว่าให้ มีผลเมื่อศาลมีคำสั่งยกเลิกการจัดการทรัพย์สินก็ได้¹⁷⁷

เมื่อได้รับคำขอแล้วศาลอาจมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการและมีคำสั่งให้ชำระบัญชีลูกหนี้ หรือมีคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้¹⁷⁸ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติแล้วศาลจะมีคำสั่งชำระบัญชีลูกหนี้ภายหลังคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการเสมอ

การชำระบัญชีภายหลังการยกเลิกการจัดการทรัพย์สินนี้อาจมีทั้งกรณีที่เป็นการชำระบัญชีโดยสมัครใจ (Voluntary Winding up) หรือเป็นการชำระบัญชีโดยไม่สมัครใจ (Compulsory Winding up) ก็ได้

¹⁷⁶ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227J(4), S. 227Q(4)

*ในประเทศสิงคโปร์การล้มละลายของนิติบุคคลจะอยู่ภายใต้กระบวนการชำระบัญชี (winding up process) ซึ่งกำหนดไว้ใน Companies (Amendment) Act 1987 มาตรา 185 สำหรับบทบัญญัติของ Bankruptcy Act นั้นจะใช้สำหรับบุคคลธรรมดาเท่านั้น

Catherine Tay Swee Kian, Bankruptcy The Law and Practice, (Singapore : Butterworth, 1984),p.5.

¹⁷⁷ TC Choong & VK Rajah, Judicial Management in Singapore, p.96.

¹⁷⁸ Companies (Amendment) Act 1987 S. 227Q(2)